

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Azad və dirçələn yurdun yeni növrəği

Bu gün Qarabağ dirçəlir. Azad edilmiş bütün ərazilərdə genişmiqyaslı abadlıq-quruculuq və bərpa işləri aparılır. Əslində, şəhərlər, kəndlər yenidən qurulur. Çünki işğal dövründə düşmən bütün şəhər və kəndlərimizi yerlə yeksan etmişdir, bütün tarixi abidələrimizi dağıtmışdır, Qarabağın, bölgənin, Qafqazın incisi olan Şuşa kimi şəhəri bərbad hala qoymuşdur. Biz – bu torpaqların sahibləri artıq qayıtmışıq və bu torpaq, bu səma bunu görür. Görür ki, hər gün inkişafıla bağlı daha bir addım atılır. Hər gün daş üstə bir daş qoyulur. Biz azad edilmiş bütün torpaqları bərpa edəcəyik, bərpa edirik.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri mayın 10-da Şuşada Azərbaycan xalqına müraciətində deyib.

davamı səh. 2-də

VIII Muğam Televiziya Müsabiqəsi başlandı

17 ildir sənətseverlərə yüksək zövq verən, gənc muğam ifaçılarına yeni üföqlər açan Muğam Televiziya Müsabiqəsi Azərbaycan tamaşaçı-dinləyicilərinin səbirsizliklə gözlədikləri musiqi yarışmalarındandır. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə ilk müsabiqə 2005-ci ildə, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyli-nin 120 illiyi münasibətilə təşkil olunub. Ötən müddətdə yeddi dəfə gerçəkləşən musiqi bayramı muğam ifaçılığı sənətinə neçə-neçə istedadlı adlar bəxş edib.

Mayın 10-da Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan Televiziya-sının təşkilatçılığı, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə VIII Muğam Televiziya Müsabiqəsinin açılışı keçirildi.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində keçirilən tədbirə mədəniyyət və elm xadimləri, Vətən müharibəsi qaziləri, ictimaiyyət nümayəndələri qatılmışdı.

davamı səh. 3-də

Böyük şairin 160 illiyi münasibətilə Sabirabadda elmi konfrans

Mayın 11-də Sabirabad rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Mirzə Ələkbər Sabirin sənət idealları və müasir dövr” mövzusunda elmi konfrans keçirilib.

AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu, Sabirabad Rayon İcra Hakimiyyəti və Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən konfrans görkəmli satirik şair Mirzə Ələkbər Sabirin 160 illik yubileyinə həsr olunub.

səh. 3

Türk dünyasının əl sənətləri Bursada bir araya gəlib

Mayın 11-də Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY və Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin birgə təşkilatçılığı ilə 5-ci Bursa Ənənəvi Əl İşləri Festivalı başlayıb.

“Bursa-2022: Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı” ili çərçivəsində Merinos Atatürk Konqres və Mədəniyyət Mərkəzində təşkil olunan festivalda Azərbaycan, Qırğızıstan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Tatarıstan (RF), Macarıstan, Bosniya və Herseqovina, eləcə də Türkiyənin 20-dən çox vilayətindən 100-dən çox sənətkar əl işlərini təqdim edir.

səh. 3

Şuşadan dünyaya – dünyadan Şuşaya

Mədəniyyət paytaxtımızın ününü cahana yayan “Xarıbülbül” festivalına üç qitədən musiqiçilər və rəqs kollektivləri qatılıb

Mayın 12-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində V “Xarıbülbül” Beynəlxalq Folklor Festivalı başlayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva festivalın açılışında iştirak ediblər.

Şuşa şəhərinin 270 illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə elan edilən “Şuşa ili”ndə keçirilən V “Xarıbülbül” Beynəlxalq Folklor Festivalı Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu tərəfindən təşkil olunub.

Üç gün davam edəcək festivala dünyanın üç qitəsinin – Asiya, Afrika və Avropanın on ölkəsindən müxtəlif folklor üslublarında çıxış edən musiqiçilər, rəqs kollektivləri, həmçinin Azərbaycanın regionlarından folklor kollektivləri qatılıb.

Festivalın açılış konserti Cıdır düzündə qurulan böyük səhnədə keçirilib. Proqram Fikrət Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahını və Rəqs Ansamblının ifasında “Vətən süütsi” ilə başlayıb.

Sonra Əməkdar artistlər İlkin Əhmədov, Babək Niftəliyev və Səbina Ərəblinin ifasında “Qarabağ şikəstəsi”nin sədalrı Şuşa dağlarına yayılıb.

Vətən müharibəsində Azərbaycana əsl qardaşlıq dəstəyi göstərən Türkiyəni festivalda Ankara Türk Dünyası Musiqi və Xalq Rəqsləri Ansamblı təmsil edir. Ansamblın ifasında “Van yöresi” xalq rəqsi maraqla qarşılanıb.

Azərbaycanın Xalq artisti Polad Bülbüloğlu “Çal-oyuna” xalq mahnısını, “Cəngi” estrada folklor rəqs ansamblı “Tənzərə”,

Əməkdar artist Şirzad Fətəliyev və nəfəs alətləri qrupu isə “Turaçı” xalq rəqslərini ifa ediblər.

Sonra səhnəyə çıxan Malinin “Şeyx Tidiane Sek” etno-caz qrupu “Sanqa Bo” kompozisiyasını, “Pakistan rəngləri” qrupu “Bhanqra” rəqsini, Gürcüstan-dan “Melitassi” folklor rəqs ansamblı “Svanuri” rəqsini təqdim ediblər.

Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı avar xalq rəqsini, Tunisin “Yuma” dueti “Smek” kompozisiyasını, Özbəkistanın “Baxor” Dövlət Rəqs Ansamblı isə “Ba-

yot” xalq rəqsi ilə alqışlar qazanıb.

Əməkdar mədəniyyət işçisi aşıq Samirə Əliyeva və aşıq Əli Tapdıqoğlu “Qarabağ qaytağısı” saz havasını, Xalq artisti Polad Bülbüloğlu və Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının “Xarıbülbül” rəqs ansamblı “Qarabağım” mahnısını təqdim ediblər.

Açılış konserti Əməkdar artist Aybəniz Həşimovanın və “Bülbüllər” qrupunun ifasında “Vətəndən pay olmayır” mahnısı ilə başa çatıb.

davamı səh. 2-də

Ölkəmiz Tehran Beynəlxalq Kitab Sərgisində təmsil olunur

Mayın 11-də İranın paytaxtı Tehranda ənənəvi beynəlxalq kitab sərgisi işə başlayıb. 13 ölkənin qatıldığı 33-cü Tehran Beynəlxalq Kitab Sərgisində Azərbaycan da iştirak edir.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və ölkəmizin İrandakı səfirliyinin dəstəyi ilə qurulan stenddə Azərbaycanın mədəniyyətinə, tarixinə, ədəbiyyatına, incəsənətinə dair 250-dən çox kitab, eyni zamanda Qarabağ, Vətən müharibəsi və böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi haqqında yeni çap olunmuş nəşrlər nümayiş etdirilir. Xüsusi tərtibatı olan “Şuşa” kitabı və “Nizami Gəncəvi. Xəmsə” nəşri ziyarətçilər tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Nazirliyin Kitab sənayesi şöbəsinin müdiri Akif Marifli və şöbənin əməkda-

şı İslam Hüseynov tərəfindən stendə yaxınlaşan ziyarətçilərə ölkəmizin mədəniyyəti və ədəbiyyatı haqqında, Qarabağ həqiqətləri barədə, o cümlədən mədəniyyət paytaxtımız Şuşa şəhəri ilə bağlı məlumat verilir.

Nümayəndə heyətinin rəhbəri Akif Marifli yerli televiziya kanallarına və kütləvi informasiya vasitələrinə milli stendimiz və iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər barədə müsahibələr verib.

33-cü Tehran Beynəlxalq Kitab Sərgisi mayın 21-dək davam edəcək.

Vindzor qəsridə “Odlar yurdu”

Qarabağ atları üzərində möhtəşəm şou

Mayın 12-də Londonda Böyük Britaniya kral ailəsi üzvlərinin şərəfinə ənənəvi olaraq təşkil edilən Vindzor Kral Atçılıq Şousu başlayıb. Vindzor qəsridə keçirilən şouya 2012-ci ildən etibarən Azərbaycan təmsilçiləri də qatılır.

Bu il Kraliça II Yelizavetanın taxta çıxmasının 70-ci ildönümünə həsr olunan “Royal Windsor Horse Show” tədbirində təmsilçilərimiz tərəfindən “Odlar yurdu” adlı xüsusi proqram təqdim olunacaq.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Azərbaycan Respublikası Atçılıq Federasiyasının təşkilatçılığı ilə ərəşəyə gələn, 70 nəfərlik heyətin cəlb olunduğu, Əməkdar artist Nicat Kazımovun quruluş verdiyi proqramda Dövlət Sərhəd Xidmətinin 15 süvarisi tərəfindən Qarabağ atları üzərində möhtəşəm şou nümayiş etdiriləcək. Proqramda Əməkdar artist, xoreoqraf Fərid İbrahimovun rəhbərliyi ilə “Sərhədçi” ansamblı tərəfindən milli musiqimizin sədalrı altında rəqs kompozisiyası da təqdim olunacaq.

15 may tarixinədək davam edəcək Vindzor Kral Atçılıq Şousunda Azərbaycan heyətinin ümumilikdə 4 çıxışı nəzərdə tutulub.

Tədbirin bədii hissəsində Azərbaycanla yanaşı Oman, Bəhreyn, İsveçrə, Fransa, Norveç və Hindistan kimi dövlətlərin nümayəndələrinin iştirakı da nəzərdə tutulur.

85 yaşlı məkəbin ulu öndərə musiqi ithafı

səh. 3

Bakıda ilk dəfə beynəlxalq piano festivalı təşkil ediləcək

səh. 2

“Mədəni gənclik” layihəsi Rus Dram Teatrında

səh. 7

Mayın 10-da Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbinin (MİM) konserti keçirildi. Konsert ümummilli lider Heydər Əliyevin doğum gününə və təhsil ocağının 85 illik yubileyinə həsr olunmuşdu.

Konsertdən əvvəl mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədəliyevə çıxış edərək məktəbin kollektivini yubiley münasibətilə təbrik etdi, uğurlar arzuladı. Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda musiqi təhsilinin inkişafına, istedadlı uşaq və gənclərin dəstəklənməsinə xüsusi diqqət və qayğısından danışan nazir müavinini bunun sayəsində ölkəmizdə uşaq musiqi məktəbləri şəbəkəsinin genişləndiyini vurğuladı. Qeyd olundu ki, istedadlı uşaqlara və gənclərə dəstək olmaq məqsədilə Prezident Heydər Əliyevin 22 iyun 1996-cı il tarixli fərmanı ilə Azərbaycan gənc istedadlarının "Qızıl kitabı" təsis edilib. Bu günə kimi dövlət başçısının sərəncamları ilə 100-dən çox gəncin adı bu kitabə yazılıb və Prezident təqaüdü ilə layiq görülməli. Bu istedadlı gənclər sırasında Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbinin də 7 şagirdi var.

Nazir müavini diqqətə çatdırdı ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə 2011-ci ildə bu təhsil ocağı üçün müasir tələblərə cavab verən bina tikilib istifadəyə verilib. Məktəbin peşəkar kollektivinin xidmətidir ki, şagirdlər müxtəlif respublika və beynəlxalq səviyyəli müsabiqələrdə nailiyyətlər əldə edirlər. Məzənlər respublikamızda və xarici ölkələrdə uğurla fəaliyyət göstərirlər.

Sevdə Məmmədəliyevə çıxışının sonunda mədəniyyət nazirinin müavini 85 illik yubileyinə görə fəxri fərmanı təqdim etdi. O, fəxri fərmanı təhsil ocağının direktoru, Əməkdar artist Əziz Qarayusifliyə təqdim etdi. Bildirdi ki, yubiley münasibətilə məktəbin bir qrup qabaqcıl müəllimi də nazirinin əmri ilə təltif edilib.

85 yaşlı məktəbin ulu öndərə musiqi ithafı

YAP Nərimanov rayon təşkilatının sədri Samir Vəliyev də məktəbin kollektivini təbrik etdi. O, müstəqil Azərbaycan dövləti

ulu öndərin xalqımıza qoyub getdiyi ən böyük mirasın müstəqil və suveren Azərbaycan dövləti olduğunu dedi.

nin memarı və qurucusu, ümummilli lider Heydər Əliyevin xilasçılıq missiyasından, Vətəni və xalqı qarşısında misilsiz xidmətlərindən, Azərbaycana rəhbərlik etdiyi müxtəlif dövrlərdə verdiyi taleyüklü qərarlar və atdığı tarixi addımlardan söz açdı. S.Vəliyev

Sonra məktəbin tarixi haqqında məlumat verildi. Bildirildi ki, təhsil ocağı 1937-ci ilin sentyabr ayında fəaliyyətə başlayıb. İlk direktoru Q.Ştrobildler olub. 1989-cu ildə məktəbə dahi bəstəkar Qara Qarayevin adı verilib. 2006-cı ildə 11 illik musiqi məktəbi statusu

alib. Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən 2013-cü ildə təhsil müəssisəsinə Mərkəzi İncəsənət Məktəbi statusu verilib. Hazır

da MİM bir sıra ölkələrin musiqi məktəbləri ilə əməkdaşlıq edir.

Daha sonra Üzeyir Hacıbəyli adına Dövlət Simfonik Orkestrinin dirijoru Mustafa Mehmanbərovun rəhbərliyi ilə məktəbin şagird və müəllim heyətinin ifasında konsert proqramı təqdim

Tar, kamança, violin, qanun, fortepiano alətləri üzrə təhsil alan şagirdlərin biri-birindən maraqlı çıxışları ulu öndərin əziz xatirəsinə ehtiramın ifadəsi olmaqla yanaşı, əlamətdar yubileyə də töhfə idi.

L.Əzəri

VIII Muğam Televiziya Müsabiqəsi başlandı

300-dən çox namizəd arasından seçilən 18 finalçı məharətini göstərəcək

əvvəli səh. 1-də

Gecənin aparıcıları Mümtaz Xəlilzadə və Nətvən Osmanlı səhnəyə modelyer Gülnarə Xəlilovanın milli üslubda təqdim etdiyi geyimdə çıxdılar.

Diqqətə çatdırıldı ki, əsas müsabiqə üçün bu il 300-dən çox namizəd arasından 18 finalçı seçilib. Müsabiqə həftədə iki dəfə – çərşənbə axşamı və cümə axşamları AzTV ilə canlı yayımlanacaq. Müsabiqənin sonrakı mərhələlərinin regionlarda da keçirilməsi planlaşdırılır.

Daha sonra 44 günlük Vətən müharibəsinin şəhid giziri, Xalq artisti Əlibaba Məmmədovun bəstəsi olan "Vətən yaxşıdır" təsnifini ifa edərək dillərdə dastana döndən Xudayar Yusifzadənin səsinə videoçarx nümayiş etdirildi. Tamaşaçılar ayağa qalxaraq gecənin xüsusi qonaqları Vətən müharibəsi qazilərini alqışlarla salamladılar.

Sonra qısa konsert proqramı təqdim edildi. Xalq artistləri xanəndə Mənsüm İbrahimov, tarzan Elçin Həşimov, Əməkdar artist Elnur Əhmədov (kamança) və Kamran Kərimov (nağara), klavesin ifaçısı Ceyhun Qurbanov, eləcə də Əməkdar artist, xanəndə Babək Niftəliyevin çıxışları alqışlarla qarşılandı.

İlk müsabiqədən münisflər heyətində öz xeyir-duası və dəyərli tövsiyələri ilə gənclərə yol göstərən, bir neçə ay əvvəl dünyasını dəyişmiş görkəmli xanəndə, bəstəkar Əlibaba Məmmədovun ümummilli lider Heydər Əliyevlə söhbətləri və ifasından ibarət kadrlar da tamaşaçılar tərəfindən gürultulu alqışlarla qarşılandı.

Münisflər heyəti təqdim edildikdən sonra tarzan Rəşad İbrahimovun rəhbərlik etdiyi ansamblın mü

şayiəti ilə müsabiqə iştirakçıların ifaları dinləndi. Layihənin icraçısı yazıçı, Əməkdar mədəniyyət işçisi İlqar Fəhmidir. Münisflər heyətində Xalq artistləri Arif Babayev, Səkinə İsmaylova, Mələkxanım Əyyubova, Sərdar Fərəcov, Mənsüm İbrahimov, Nəzakət Teymurova, Təyyub Aslanov, Əməkdar artist Fərqanə Qasimova yer alıb.

Muğam yarışmasının ilk günü 9 finalçı öz məharətini göstərdi. Münisflər heyəti hər bir çıxışı diqqətlə təhlil edib müvafiq şərhlər, faydalı tövsiyələr verir və 10 ballıq sistem üzrə qiymətləndirir.

Müsabiqənin respublikanın regionları da daxil olmaqla 15 həftə ərzində keçirilməsi planlaşdırılır.

2003-cü ildə UNESCO tərəfindən dünya mədəni irs xəzinəsinin incilərindən biri elan edilən, 2008-ci ildə təşkilatın yeni təsis olunan "Qeyri-maddi mədəni irsi üzrə representativ siyahı"sına daxil edilmiş muğam Azərbaycan xalq musiqisinin əsasını təşkil edir. Muğam hər bir azərbaycanlının həyatına, demək olar ki, beşikdən daxil olur, onu bütün həyat yolu ilə müşayiət edir. Bu, ruhları saflaşdırən, yüksəldən, əsrlər boyu müşayiət olunan, uzaq keçmişdən bu günə və gələcəyə körpü olan muğam fenomenidir.

Xalqımızı muğamsız, muğamı Azərbaycansız təsəvvür etmək çətindir. Muğamın yeddi əsas tərziləri var: "Rast" dinləyicidə şənlilik və mərdlik hissi doğurur, "Şur" – şən, lirik əhval-ruhiyyə, "Segah" – sevgi hissi, "Şüşlər" – dərin kədər, "Çahargah" – həyəcanlı hisslər, "Bayatı-Şiraz" – qəm, "Hümayun" – dərin acı, kədər. Muğamın səhri melodiyaları xalqımızın ruhunu oxşayır, bəstəkarlar, yazıçılar, şairlər, rəssamlar, heykəltəraşlar onunla tükənməz ilham mənbəyi tapır.

Növbəti ildən biz bu poeziya bayramını beynəlxalq festival səviyyəsində təşkil etməyi düşünürük. Gürcüstan, Türkiyə, İran, Orta Asiyadan da qələm əhlili bu festivala dəvət edərək Sabirin irsini yaşatmalıyıq".

O.Fikrətoğlu bildirdi ki, bulki "Sabir poeziya günləri"nin açılışı iyunun 5-də Şamaxıda gerçəkləşəcək: "Həmin gün Sabir poeziyasını və ümumilikdə Azərbaycan ədəbiyyatının sevdələri Şamaxıda gözleyirik..."

Lalə

"Sabir poeziya günləri" beynəlxalq ədəbiyyat festivalına çevrilə bilər

Xəbər verdiyimiz kimi, bu il görkəmli şair, maarifçi-pedaqoq Mirzə Ələkbər Sabirin anadan olmasının 160 illiyi münasibətilə müxtəlif tədbirlər və layihələr nəzərdə tutulub. Bu il həmçinin söz ustasının adı ilə şərrəflənən, 1962-ci ildə əsası qoyulan poeziya bayramının – "Sabir poeziya günləri"nin altmış illiyidir.

2020-2021-ci illərdə pandemiya səbəbindən keçirilməyən "Sabir poeziya günləri" bu il yenidən təşkil olunacaq.

Bu barədə qəzetimizə məlumat verən Azərbaycan Yazıçılar Birliyi

(AYB) Şirvan bölməsinin rəhbəri, Əməkdar incəsənət xadimi Orxan Fikrətoğlu bildirdi ki, "Sabir poeziya günləri" ənənəvi ədəbiyyat bayramı kimi yaşadılmalıdır: "Xalq şairi Rəsul Rzanın, digər

görkəmli şair və ədəbiyyatşünasların təşəbbüsü ilə başlayan bu ənənəvi layihəyə sonralar atam Fikrət Sadiq da rəhbərlik edib. Yazıçılar Birliyinin Şirvan bölməsi olaraq Sabirin 160 illiyini keçirmək bizim üçün böyük şərəfidir. Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti də bu tədbirin reallaşmasına öz töhfəsini verir. Şamaxıda keçiriləcək tədbirlərə Yazıçılar Birliyinin nümayəndələri də qatılacaq.

Türk dünyasının ənənəvi əl sənətləri Bursada bir araya gəlib

Mayın 11-də Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY və Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin birgə təşkilatçılığı ilə 5-ci Bursa Ənənəvi Əl İşləri Festivalı başlayıb.

"Bursa-2022: Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" ili çərçivəsində Merinos Atatürk Konqres və Mədəniyyət Mərkəzində təşkil olunan festivalda Azərbaycan, Qırğızistan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Tatarıstan (RF), Macarıstan, Bosniya və Herseqovina, eləcə də Türkiyənin 20-dən çox vilayətindən 100-dən artıq sənətkar əl işlərini təqdim edir.

"Mehteran" qrupunun çıxışı ilə başlayan festivalın açılış mərasimində TÜRKSOY-un Baş katibi Sultan Rəev, Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başkanı Alınur Aktaş, Türkiyə

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Araşdırma və Təhsil Baş İdarəsi Xalq mədəniyyəti şöbəsinin müdiri Serkan Emir Erkmen, Bursa şəhər rəsmiləri və çox sayda qonaq iştirak edib.

Baş katib Sultan Rəev açılış nitqində xalq sənətinin mədəniyyətin nəsilən-nəslə ötürülməsində böyük rol oynadığını xatırladı, festivalda ənənəvi sənət nüvlərini yaşatmağa və təbliğ etməyə çalışan ustaların əl işlərinin sərgiləndiyini deyib. Bildirib ki, TÜRKSOY bu dəyərlərin gələcəyə ötürülməsi üçün bundan sonra da səy göstərəcək: "Ənənəvi xalq sənətkarlığını yaşatmağa çalışanları dəstəkləməli, türk mədəni irsini yeni nəsillərə ötürə biləcək yeni ustaların yetişdirilməsini təşviq etməli, bu sənətkarlıq nümunələrinin təbliği üçün çalışmalıyıq. Festivalda bu işə dəstək verən Bursa şəhərinin rəhbərliyinə təşəkkürümüzü bildiririk..."

Qeyd edək ki, festivala Azərbaycandan əl sənəti ustaları Nazilə Əbilova (xalçaçılıq və toxuculuq), Nahid Vahabov (taxta sənəti), Arif Abdullazadə (milli alətlər ustası), Rəşad Murtuzayev (xalçaçılıq) qatılıblar.

Ümumilikdə 80-ə yaxın sənət növü sahəsində çalışan ustaların əl işlərinin nümayiş olunduğu beynəlxalq festival mayın 15-dək davam edəcək.

Mehpara Sultanova
Ankara

Uşaq incəsənət məktəbinin hesabat konserti

Mayın 11-də Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi 4 saylı Uşaq incəsənət məktəbinin ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş hesabat konserti keçirilib.

Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında təşkil olunan tədbirdə idarənin rəisi İbrahim Əliyev, paytaxtın uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin rəhbərləri, Xalq artisti Mübariz Musiqiyev, mədəniyyət və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Konsert proqramında məktəb şagirdlərinin ifasında Ü.Hacıbəyli, T.Quliyev, A.Gəray N.Əliverdiyev, F.Şopen kimi Azərbaycan və dünya bəstəkarlarının əsərləri səsləndirilib, "Leyla" rəqs kollektivinin ifasında rəqlər təqdim olunub.

Tədbir çərçivəsində məktəbin istedadlı şagirdlərin rəsm əsərlərindən ibarət sərgi də nümayiş olunub.

“Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!”

MEMİM-in təşəbbüsü ilə Şəmkirdə musiqili proqram təşkil edilib

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99 illiyi ilə əlaqədar mayın 10-da Şəmkir rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Mədəniyyət Nazirliyi Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisaslandırma Mərkəzinin (MEMİM) təşəbbüsü, Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Sumqayıt Musiqi Kollecinin iştirakı və Şəmkir Regional Mədəniyyət İdarəsinin (RMI) dəstəyi ilə “Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!” adlı tədbir təşkil edilib.

Tədbirdə Şəmkir, Göygöl, Gədəbəy, Daşkəsən rayon icra hakimiyyətlərinin rəhbər və məsul şəxsləri, digər dövlət qurumlarının əməkdaşları, mədəniyyət işçiləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edəblər. İştirakçılar öncə ulu öndərin abidəsini ziyarət edərək öünə gül dəstələri qoyublar. Sonra Şəmkir RMI üzrə musiqi məktəbləri şagirdlərinin rəsm əsərlərindən ibarət sərgiyə baxış keçirilib.

Tədbiri YAP Şəmkir rayon təşkilatının sədri Fəxrəddin Vəliyev giriş sözü ilə açdı.

MEMİM-in direktoru Səadət Xələfbəyli çıxışında ümummilli liderin tarixi xidmətlərindən, ölkəmizə rəhbərliyi dövründə gördüyü işlərdən bəhs edib.

Kollecin direktoru Səbinə Mehdiyevanın rəhbərliyi ilə lentə alınan, ulu öndərin 99 illiyinə həsr olunmuş fleşmob geniş ekranda nümayiş etdirilib.

Bədi hissədə Sumqayıt Musiqi Kollecinin kamera orkestri, xor kollektivi, Göygöl rayon Aşıq Şəmsir adına Musiqi məktəbinin xor kollektivi, Şəmkir şəhər Musiqi məktəbinin şagirdləri, respublika muğam müsabiqəsinin qalibləri zəngin proqramla çıxış edəblər.

Tədbir bəstəkar, Xalq artisti Sərdar Fərəcovun “Böyük vətəndaş haqqında oda” kompozisiyası ilə yekunlaşıb.

Vətənin qəhrəmanları unudulmur

Gəncə şəhərində Azərbaycanın ilk Sovet İttifaqı Qəhrəmanı İsrəfil Məmmədovun (1919-1946) qəbirüstü abidəsi ziyarət edilib. Ziyarətdə Gəncə RMI-nin rəisi Vasif Cənətov, rəis müavini Asəf Məmmədov, idarə əməkdaşları, İsrəfil

Məmmədovun qohumları və İsrəfil Məmmədovun Ev-Muzeyinin əməkdaşları iştirak edəblər.

Gəncə şəhər Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə şairə Esmira Günəşin şəhidlərə həsr etdiyi “Qürur yerimiz” kitabının təqdimatı keçirilib.

Gəncə Dövlət Filarmoniyasında şəhid və qazi ailələrinin övladları üçün ilk dəfə “Multikosmos” adlı şou proqram təşkil olunub. Proqram Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, Gəncə RMI-nin təşəbbüsü, Gəncə Dövlət Filarmoniyasının təşkilatçılığı ilə reallaşıb.

Sumqayıt RMI Sumqayıt şəhər Qara Qarayev adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi Vətən müharibəsi şəhidi Aydın Əliyevin ailəsini ziyarət edib.

Sumqayıt şəhər N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzində Vətən müharibəsinin şəhid kapitanı Şirbala Hüseynovun doğum günü ilə əlaqədar xatirə gecəsi keçirilib. Tədbirdə Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının aktyoru Şəhla Məmmədova və qiraətçi Adil Səferov tərəfindən “Bu gecə yuxuma gəlmişdin, oğlum!” adlı kompozisiya təqdim edilib.

Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasında şəhid və qazi övladlarının asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi məqsədilə qalereyanın əməkdaşı Günel Hüseynova tərəfindən ustad dərsi keçirilib.

Sumqayıt RMI-nin əhatə etdiyi Şuşa rayon Mədəniyyət evi və rayon Malibəyli kənd Mədəniyyət evinin kollektivi Vətən müharibəsi şəhidi Hilal İmanzadənin ailəsini ziyarət edib.

RMI-nin Qubadlı rayon nümayəndəliyi tərəfindən I Qarabağ müharibəsi şəhidi Bəhmen Mehdiyevin 60 illiyi münasibətilə “İzin qaldı” adlı tədbir keçirilib.

4 region

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü regional mədəniyyət idarələrinin əhatə etdiyi müəssisələrdə müxtəlif tədbirlərlə qeyd edilib.

Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin (RMI) Kəlbəcər rayonu üzrə nümayəndəliyi, Kəlbəcər Rayon İcra Hakimiyyəti, YAP Kəlbəcər rayon təşkilatı və Bakı Dövlət Universiteti (BDU) Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunan respublika konfransı keçirilib. Kəlbəcər icra başçısı Azər Qocayev, BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekani, dosent Ələmdar Cabbarlı və başqalarının çıxışları dinlənilib.

Ulu öndərin doğum günü münasibətilə Gəncə şəhər MKS tərəfindən isə “Şuşa ili” – Zəfərimizin tarixi” adlı sərgi təşkil edilib.

Xaçmaz RMI Quba rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxanalarına filiallarının bir qrup əməkdaşı rayon Heydər Əliyev Mərkəzində ulu öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən eksponatlarla tanış olublar.

İsmayılı RMI İsmayılı rayon Heydər Əliyev adına Mədəniyyət Mərkəzində “Xalq üçün yaşanan ölmür” adlı tədbir keçirilib. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nəhid Bağirov, İsmayılı RMI-nin rəisi Elçin Nəcəfovun da iştirak etdiyi tədbirdə ulu öndərin İsmayılıya səfərlərindən bəhs edən film izlənilib və sərgiyə baxış keçirilib. Sonra “Niyat” instrumental ansamblı solistlərinin, F.Əzimov adına Uşaq incəsənət məktəbinin şagirdlərdən ibarət xor kollektivinin ifasında ulu öndərə həsr olunan və sevdili mahnılar səsləndirilib, rəqslər nümayiş olunub.

Zərdab rayon Heydər Əliyev parkında ulu öndərin doğum günü münasibətilə “Kitab bayramı” keçirilib. Tədbirdə Ağdaş RMI Zərdab rayon Mərkəzi Kitabxanasının kiçikyaşlı oxucuları Vətənə və ümummilli liderə həsr olunan şeirlərdən ibarət kompozisiya, yerli incəsənət ustaları isə konsert proqramı təqdim edəblər.

Masallı RMI və Masallı Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə rayon Mədəniyyət Mərkəzində konsert proqramı keçirilib. İcra başçısı Şahin Məmmədovun çıxışından sonra Mədəniyyət Mərkəzinin solistləri və paytaxtdan təşrif buyurmuş incəsənət ustalarının ifasında musiqilər səsləndirilib. “Halay” folklor ansamblı və “Masallı” rəqs qrupunun ifasında rəngarəng rəqs kompozisiyaları təqdim edilib.

Azərbaycan mədəniyyətinin hamisi

Lənkəran RMI təşkilatçılığı, Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü ilə şəhər Mədəniyyət Mərkəzində Heydər Əliyevin doğum gününə həsr olunmuş tədbir təşkil edilib. Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov, Lənkəran RMI-nin rəisi Şahin Şahbazovun da iştirak etdiyi tədbirdə şəhər C.Cabbarlı adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin müəllim və şagirdləri tərəfindən musiqilər ifa olunub, şeirlər səsləndirilib.

Şəki RMI Şəki şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə ulu öndərin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

Qax rayon Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil olunan “Tarix yarıdan müdrik şəxsiyyət” mövzusunda tədbirdə Qax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Musa Şekiliyev, şəhər Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Nəriminə Omarova və digərləri çıxış edəblər.

Balakən rayon Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən tədbirdə rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İslam Rzayev çıxış edərək Heydər Əliyevin zəngin həyat yolu, xalqımız və dövlətçiliyimiz qarşısında əvəzsiz tarixi xidmətləri barədə danışıb. Tədbirdə ulu öndərə həsr

yət Mərkəzində Heydər Əliyevin doğum günü münasibətilə tədbir keçirilib. Tədbirdə rayonun icra başçısı Siraqəddin Cabbarov, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Fatma Hüseynova çıxış edəblər. Sonra “Sənə min bir məhəbbət...” adlı videoçarx nümayiş olunub. Sabirabad şəhər Ü.Hacıbəyli adına Musiqi məktəbinin müəllim və şagirdləri tərəfindən musiqi nömrələri ifa olunub, şeirlər səsləndirilib.

Kürdəmir RMI-nin təşkilatçılığı ilə keçirilən “İstedad” baxış-müsabiqəsinə yekun vurulub. Bədii qiraət üzrə Reyhan Hüseynzadə I, Cəfər Murad II, Beybud Aliyev III, musiqi üzrə Ramal Rüstənzadə I, Sədi Məmmədzadə II, Həmid Qasımov III, rəsm üzrə Rəvanə Qasımovova I, Əminə Orucova II, Aynışan Babayeva III yerlərə layiq görüldülər. Kürdəmir rayon N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzi və rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində keçirilən ye-

Məktəbin kollektivinin ifasında xalq və bəstəkar mahnıları ifa olunub. Sonda idarə rəisi Rəşad Əliyev çıxış edərək tədbir iştirakçılarına təşəkkürünü bildirib.

Sumqayıtın Tarixi Muzeyi, şəhər Mərkəzi Uşaq Kitabxanası, şəhər N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzinin “Dostluq” Mədəniyyət evi, Abşeron rayon Mərkəzi Kitabxanası, Xızı rayon Mikayıl Müşfiq Xatirə Muzeyi və Zəngilan rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası, Zəngilan rayon Mədəniyyət evi və rayon Mincivan qəsəbə Uşaq musiqi məktəbi də Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü ilə bağlı müxtəlif tədbirlər keçiriblər. Abşeron rayon Heydər Əliyev Mərkəzində ulu öndərin doğum gününə həsr olunan məktəblilər arasında “Nə? Harada? Nə zaman?” intellektual oyununun rayon çempionatının final mərhələsi keçirilib. Qobu qəsəbə 3 nömrəli tam orta məktəbin “Fateh” komandası I, Mehdiabad qəsəbə 4 nömrəli tam orta məktəbin “Zirvə” komandası II, Saray qəsəbə 3 nömrəli tam orta məktəbin “Zəfər” komandası isə III yeri qazanıb.

Ağcabədi RMI Ağcabədi rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən “Heydər Əliyev – 99” adlı tədbirdə “Xalqa bağışlanan ömür” adlı film nümayiş etdirilib.

Ağstafada keçirilən ümumrayon tədbirində rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Seymur Orucov, Ağstafa RMI-nin rəisi Nürəddin Mehdiyev və YAP Ağs-

tafa rayon təşkilatının sədri Etibar Hacıyev çıxış edəblər.

Tovuz Rayon Dövlət Rəsm Qalereyası tərəfindən “Əsrin memarı” adlı rəsm sərgisi təşkil olunub. Tovuz rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, rayon Gəncilər və İdman İdarəsi, Gəncələrin İnkişaf və Karyera Mərkəzi Tovuz nümayəndəliyinin birgə təşkilatçılığı ilə gənclər arasında intellektual oyun keçirilib.

Biləsuvar RMI Salyan rayon Mədəniyyət Mərkəzi, rayon İcra Hakimiyyəti, Salyan Dövlət Kukla Teatrı və Uşaq incəsənət məktəbinin təşkilatçılığı ilə keçirilən konsertdə tanınmış incəsənət ustaları çıxış edəblər.

Bərdə RMI-də ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü qeyd olunub. Əvvəlcə Bərdə rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və rayon Mədəniyyət Mərkəzində təşkil olunmuş sərgilərə baxış keçirilib. RMI-nin rəisi Vəsile Möhsümovna çıxışında bildirib ki, Heydər Əliyevin doğma xalqına ən böyük xidməti özü qədar inanıb-güvəndiyi görkəmli və qətiyyətli siyasi lider İlham Əliyev kimi davamçı hazırlaması olub.

Hazırladı: N.Məmmədli

“Şuşanın abidələri”

Söz-sənət beşiyi Şuşa şəhəri həm də özünün memarlıq abidələri ilə məşhurdur. 270 yaşlı şəhər yarandıqı vaxtdan bura-da müdafiə tikililəri ilə yanaşı, çoxlu yaşayış evləri, imarətlər, saraylar, hamamlar, karvansara və məscidlər inşa olunub. “Şuşanın abidələri” rubrikasında mədəniyyət paytaxtımızın tarixi-mədəni tikililəri haqqında söz açmağa davam edirik.

Gəncə qapısı

Yəqin ki, Şuşanın işğaldan əvvəlki fotosəkilləri arasında qala qapısının üzərində şəhərin adının kirliləyibəsi ilə yazıldığı kadrları xatırlayarsınız. Bizim üçün 28 il əl çatmaz olan Şuşanı o şəkillə həm təbliğ edir, həm də yaddaşımda yaşadırdıq. Var olsun şanlı Ordu-muz, bu gün Şuşamız azaddır. Həmin köhnə kadrda qala qapısının üzərində də latın qraffikası Azərbaycan əlifbası ilə “Şuşa” yazısı var...

Şuşa qalasının üç əsas qapısı olub: Gəncə, İravan və Ağoqlan. Gəncə qapısı həm də “Çiləbörd qapısı” adlanıb. Qalanın bu qapıdan çıxan yolu Şuşadan Gəncə şəhəri və Qarabağ xanlığının Çiləbörd mahalı ilə birləşdirirdi. Tarixçi alim, akademik Yaqub Mahmudov və professor Camal

Mustafayevin “Şuşa – Pənahabad” kitabında bu barədə qeyd olunur ki, Şuşanın əsas qapısı rolunu oynayan bu qapının tikintisi Pənahəli xanın dövründə aidirdi. Düşmənin ordusunun hücumu zamanı onun şəhərə birbaşa yaxınlaşmasına yol verməmək üçün bir tərəfi Gəncə qapısına birləşdirilən müdafiə divarı tikilmişdi. Keşikçilərin yaşaması üçün tikilmiş bina isə şəhər tərəfdən Gəncə qapısının kənarına söykənirdi.

Şuşa qalasının digər qapıları ilə müqayisədə Gəncə qapısı dövrümüzədək daha yaxşı vəziyyətdə qalıb çıxıb. Şahmatvarı və küknar düzlülüştü ağ və qara daşlardan toxunmuş girişin, qalanın dərin oxvarı tağılı hörgünü effektiv şəkildə əhatə edir. Giriş üzərində dağılmış yalançı pəncərə çıxışlarının simmetrik izləri var. Onların

arasında mazğallar və ya qala bacaları yerləşir. Yalançı və həqiqi pəncərə çıxışlarının sıralanması o dövr memarlığında ictimai binaların fasadlarının halli edilməsi üçün geniş istifadə edilən üsul olmaqla memarlar tərəfindən mülki memarlıqdan qaynaqlanırdı.

Gəncə qapısının düz səthi, müəyyən şəhərsalma xüsusiyyəti daşımaqla, ona parad görünüşü verir. Bu qapının ikinci yarusunda silahlar saxlanılırdı. Qərb tərəfdən qapıya üç yaruslu dairəvi qüllə birləşir. Qüllənin müxtəlif yerlərində perəkəndə şəkildə mazğallar yer-

lunmuş ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirilib.

Zaqatala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən “Müasir Azərbaycanın banisi” mövzusunda elmi-praktik konfransda rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Vəfa Süleymanova, rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Famil Rəhimov və başqalarının çıxışları dinlənilib.

Sabirabad RMI-nin təşkilatçılığı, Sabirabad Rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü ilə rayon Mədəniyyət

Beyləqan rayon Mədəniyyət Mərkəzində “Heydər Əliyev və Azərbaycan mədəniyyəti” mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbirdə Kürdəmir RMI-nin rəisi Faiq Xudanlı, mədəniyyət müəssisələrinin əməkdaşları, ictimaiyyət nümayəndələri, şəhid ailələrinin üzvləri, qazilər və digər qonaqlar iştirak edəblər.

Sumqayıt RMI Sumqayıt şəhər Qara Qarayev adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində “Heydər Əliyev – Azərbaycan mədəniyyətinin hamisi” adlı tədbir keçirilib.

Tarixi tikililər şəhəri

ləşdirilib. Sovet dövründə Şuşa qalasının şimal hissəsində, həmçinin Gəncə qapısında müəyyən bərpa işləri aparılıb.

Əsəd bəyin evi

Şuşanın məşhur əsilzadələrindən olan Əsəd bəy həm də xeyriyyəçi kimi tanınır. Onun möhtəşəm evi Xurşidbanu Nəvəvanın sarayının yaxınlığında yerləşir. XVIII əsrin əvvəllərində inşa olunan evin memarlıq və plan həlli ilə Şəki şəhərindəki Şəxicanovların evinin çoxlu ortaq xüsusiyyətləri var. Şəxicanovların evində olduğu

kimi, Əsəd bəyin evinin də kompozisiya mərkəzində T formalı böyük zal, ətrafında otaqlar yerləşir. Əsəd bəyin evini bu cür plana malik əsilzadə evlərindən fərqləndirən əsas xüsusiyyət onun çoxotaqlı olmasıdır. Uzunlənmiş düzbucaqlı formasına malik evin birinci mərtəbəsindəki otaqlar üç qrupa bölünüb: mərkəzdə iri zal və onun ətrafında kiçik otaqlar, iki tərəfdə isə hər biri iki otaqdan ibarət olan daha kiçik qrup otaqlar yerləşir.

Evin mərtəbələri arasında daxili əlaqə mövcud deyil. İkinci mərtəbəyə evin fasadının hər iki kün-

cündə inşa edilmiş iki daş pilləkənlə qalxmaq olar. Bu pilləkənlər ikinci mərtəbədə yerləşən iki vestibülə aparır. Həmin vestibüllərdən kiçik dəhlizlər vasitəsilə iri qonaq zalına keçmək mümkündür. Qonaq zalı bütün fasad boyunca nəhəng şəkəbə pəncərəyə malikdir. Həm vestibüllərdən, həm də dəhlizlərdən zalın ətrafındakı otaqlara qapılar açılır. İri qonaq zalı ilə yanaşı, evin ikinci mərtəbəsində bir qədər kiçik ölçülərə malik olan və tikilinin qərb tərəfində yerləşən ikinci zal da vardır. Bu iki iri zalla bərabər, evin ikinci mərtəbəsində daha 10 otaq var.

Qeyd edək ki, birinci mərtəbənin inşasında yerli ağ qaya daşlarından, ikinci mərtəbənin inşasında isə bişmiş qırmızı kərpicdən istifadə olunub. Fasadın kompozisiyası üç nəhəng şəkəbə pəncərə və onların yanında yerləşməklə bir qədər birinci mərtəbəyə də keçən iki dərin niş əsasında qurulub. Erməni işğalı zamanı dağıntıya məruz qalan tikili Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən ölkə əhəmiyyətli memarlıq abidəsi kimi qeydiyyatdan alınıb.

Nürəddin

Kino xadimlərimiz Avropa Film Akademiyasına üzv olublar

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycanın bir qrup kinematoqrafçısı Avropa Film Akademiyasına (European Film Academy – EFA) üzv qəbul olunub. Akademiyanın üzvləri sırasındakı Xalq artisti, rejissor Vəqif Mustafayev, Əməkdar incəsənət xadimləri – rejissor, operator Rafiq Quliyev, rejissor Elçin Musaoğlu, Azərbaycan Professional Kinorejissorlar Gildiyasının sədri Hüseyn Mehdiyev, kinoşünas Ayaz Salayev, eləcə də Bakı Media Mərkəzinin icraçı direktoru, rejissor, prodüser Orman Əliyev, rejissorlar Teymur Hacıyev, Elvin Adıgözəl, İlqar Nəcəf, İradə Bağırzadə və Asif Rüstəmov yer alıb.

EFA-ya üzv olanlar arasında Mədəniyyət Nazirliyi Audiovizual və interaktiv media şöbəsinin müdiri, kinorejissor, bir sıra beynəlxalq festivalların qalibi Rüşət Həsənov da var.

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin (ADMIU) Kino-televiziya sənətləri kafedrasının müdiri, professor Rafiq Quliyev bildirir ki, Avropa Film Akademiyasının üzvü olmaq Azərbaycan kinosunun inkişafına və gələcəkdə dünyada tanınmasına zəmin yaradacaq. 12 kino xadiminin bir mərhələdə EFA-ya üzv qəbul edilməsi Azərbaycanda onların tələblərinə, meyarlarına uyğun sənətçilərin olmasının təsdiqi deməkdir.

Qeyd edək ki, Avropa Film Akademiyasının əsası 1988-ci ildə dünya şöhrətli İsveç teatr və kino rejissoru İnqmar Berqmanın təşəbbüsü və Avropanın müxtəlif ölkələrindən 40 rejissorun iştirakı ilə qoyulub. Həmin il Avropa Kino Cəmiyyəti təsis olunub və iki il sonra cəmiyyət Avropa Film Akademiyası adlandırılıb. Avropada kino sənayesini inkişaf etdirmək məqsədilə yaradılan akademiyanın ilk prezidenti İnqmar Berqman olub. 1996-cı ildə onu alman kinorejissoru Vim Venders əvəzləyib. Avropa Film Akademiyasının mənzil-qərarı Berlinə yerləşir. Yarandığı ildə qurumun Avropa "Oskar"ı kimi nəzərdə tutulan xüsusi mükafatı (Felix Awards) da təsis olunub. Hərçənd ötən müddətdə o, təsisçilərin umduğu kimi, Avropanın baş kino mükafatına çevrilməyib.

Avropa Film Akademiyasının saytında (europeanfilmacademy.org) yer alan məlumata görə, qurumun hazırda 4200-dən çox fərdi üzvü var. Buraya aktyorlar, rejissorlar və prodüserlərdən rəssam, səs rejissoru və qrimçiyədək kino sənətinin bütün peşəkarları daxildir.

Akademiyaya üzvlük iki yaş kateqoriyası (36 yaşadək – gənc və 36 yaş üstü) üzrə mümkündür. 36 yaşdan yuxarı kino xadiminin üzvlüyü üçün ən azı 3 tammetrajlı (70 dəq+) filminin olması və Avropa Film Akademiyasının iki üzvünün zamanətini (yazılı şəkildə) alması lazımdır. Gənc üzvlər üçün şərt 1 tammetrajlı film və 1 zamanət məktubudur. Üzvlük üçün ərizə forması (saytda verilib) doldurulur və baxıldıqdan sonra müvafiq qərar verilir. Avropa miqyaslı festivalların qalibləri avtomatik olaraq akademiyaya üzv qəbul olunurlar.

Avropa Film Akademiyasına üzvlük haqqı 36 yaşdan yuxarı olanlar üçün ildə 225 avro, gənc üzvlər üçün 100 avrodur.

Ümummilli liderin xatirəsinə ehtiramla

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti (ADMIU) nəzdindəki Humanitar Kollecdə ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunan konsert keçirilib.

Tədbirdə Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Səvinc Süleymanova, YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədr müavini Səvinc Abdullayeva, Xalq artistləri – tarzen Zamiq Əliyev, xanəndə Səmə İmanova, Əməkdar artist, bədii qiraətçi Azad Şükürov iştirak ediblər.

İncəsənət ustaları ümummilli liderlə bağlı xatirələrini bölüşüb, dahi siyasətçinin mədəniyyət xadimlərinə, musiqi təhsilinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan söz açıblar.

Konsert proqramında ulu öndərin vaxtilə sevdiyi musiqi nümunələri səsləndirilib. Kollecin orkestri, xoru, müəllim və tələbə heyəti xalq musiqilərini də ifa edib.

Sonda qonaqlar kollec tələbələrindən Azərbaycana və Heydər Əliyevə həsr olunmuş rəsm əsərlərinin sərgisi ilə də tanış olublar.

“Azərbaycan boyda bir ölkədə iki kino ittifaqının olması düzgün deyil”

Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqının (AKİ) yeni sədri vəzifəsinə Xalq artisti, görkəmli aktyor Rəşad Balayev namizədliyi təsdiqlənib. Bu barədə mayın 11-də ittifaqın idarə heyətinin iclasında qərar qəbul olunub.

Toplantıda ittifaqın sədrliyinə namizədlik məsələsi və digər məsələlər müzakirə olunub. İclasda uzun illər AKİ-yə rəhbərlik etmiş mərhum Rüstəm İbrahimbəyovun xatirəsi ehtiramla yad edilib.

İdarə heyətinin üzvü, Xalq yazıçısı Anar sədr vəzifəsinə Xalq artisti Rəşad Balayev namizədliyini irəli sürüb. İdarə heyətinin üzvləri bu namizədliyi təsdiqləyiblər. May ayının sonlarında Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqının ümumi iclasında sədr təyinatı məsələsinin həll edilməsi qərara alınıb.

Rəşad Balayev 1990-cı ildən 2013-cü ilə qədər Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqının I katibi olub.

Qeyd edək ki, 2012-ci ildən ölkəmizdə kino sahəsi üzrə iki yaradıcı ittifaq – Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqı (AKİ) və Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı (ARKİ) fəaliyyət göstərir.

AKİ 1963-cü ildə təsis edilib. 1981-ci ildən ittifaqa kinodramaturq Rüstəm İbrahimbəyov rəhbərlik edib. 2012-ci ildə təsis edilən ARKİ-yə Xalq artisti, professor Şəfiqə Məmmədova rəhbərlik edir. Həmin il AKİ-ni tərk edən bir sıra kino xadimləri yeni ittifaqa üzv olublar.

AKİ-nin yeni rəhbəri olacaq Xalq artisti Rəşad Balayev ittifaqların birləşməsinə tərəfdardır. “Mən demişəm, yenə də təkrar edirəm: bir ölkədə, xüsusən Azərbaycan boyda bir ölkədə iki ayrı kino ittifaqının olması düzgün deyil. Bu yalnız kinonun inkişafına mane olur, ləngidir. Mən ittifaqların birləşə biləcəyi təşəbbüsünü irəli sürmüşəm, indi necə olacaq, onu zaman göstərəcək”, – deyə o bildirib.

Xalq artisti ölkə başçısının müvafiq sərəncamı ilə yeni yaradılan Azərbaycan Respublikası Kino Agentliyi ilə sıx əməkdaşlığın vacibliyini də vurğulayıb: “Mən ümid edirəm ki, Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqı (AKİ) yeni yaradılan Kino Agentliyi ilə daimi əlaqədə olacaq. Çünki agentliyə təcürbəli, işini bilən, kinodan başı çıxan adamların dəstəyi lazımdır. Bizim qurum da təcürbəli üzv və idarə heyəti ilə agentliyə mümkün dəstəyi verəcək...”.

Ötən həftə teatrsevərlər daha bir premyeranın sorağına yığışdılar. Bu dəfə İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı özbək yazıçı-dramaturqu Qoçkar Norkabilin “Beş dul qadın və rəis” komediyası əsasında hazırlanan səhnə əsəri ilə tamaşaçıların qarşısına çıxdı.

Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında baş tutan premyeraya Özbəkistandan qonaqlar – mədəniyyət, ədəbiyyat adamları, o cümlədən komediyanın müəllifi də gəlmişdi.

Əvvəlcə teatrın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi İftixar Piriyei çıxış edərək bu il 140 yaşını qeyd edən sənət ocağının keçirdiyi zəngin yola qısa nəzər saldı. Bildirdi ki, Azərbaycan milli teatr sənəti tarixində məxsusi yeri olan İrəvan teatrı bu gün də beşəri və milli dəyərlərin səhnə sənəti baxımından yorulmaz təbliğçilərendir.

Direktor Azərbaycan-Özbəkistan sənət əlaqələri, bir əməkdaşlığın bir nümunəsi olaraq ərəsayə gələn tamaşa haqqında da söz açdı. Bildirdi ki, teatr 140-cı mövsümünün ikinci premyerasını təqdim edib. Özbəkistanın tanınmış dramaturqu Qoçkar Norkabilin bu əsəri millət vəkili Qənirə Paşayevanın təşəbbüsü ilə İrəvan teatrında səhnələşdirilib. Bu təşəbbüs həm də ümumi türkçülüyümüzə xidmət edir.

Azərbaycan-Özbəkistan qardaşlığı haqqında danışan Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva da sənətin, mədəniyyətin körpü rolunu oynadığını qeyd etdi. Vurğuladı ki, Özbəkistanın ədəbiyyat, mədəniyyət, ictimaiyyət nümayəndələrinin bu premyerada iştirakı həm də söz, sənət birliyimizin nümunəsidir. Biz Özbəkistan və Azərbaycan arasında mədəni əlaqələrin daha da inkişafı üçün çalışmalıyıq. Qardaş ölkədə Azərbaycan mədəniyyətinə, ədəbiyyatına böyük sevgi var, bir sıra filmlərimiz həftə tərcüməsiz nümayiş olunur. Qoçkar Norkabil və xanımı, tanınmış şairə Xasiyyət Rüstəm Azərbaycana sevgi bəsləyən, kəderimizi də, sevincimizi də bölüşən insanlardır: “Xasiyyət xanım Tovuz hadisələri zamanı daim yazırdı və bir kitab çap etdi. Həmçinin 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız Zəfər münasibətilə “44 gün” kitabını nəşr etdirib...”.

Milli Məclisin komitə sədri İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının direktoru İftixar Piriyei, baş rejissor, Əməkdar artist Sərvər Əliyev, tamaşanın bəstəkarı, Xalq artisti Sərdar Fərəcov, yazıçı-dramaturq Qoçkar Norkabil və Bakıda səfərdə olan Özbəkistan heyətinin üzvlərinə xatirə hədiyyələri təqdim etdi.

Özbək nümayəndələr də tamaşanın heyətinə, öz növbəsində teatr rəhbərliyi də qonaqlara xatirə hədiyyələri təqdim etdilər.

Çıxışlardan sonra tamaşa nümayiş olundu.

“Beş dul qadın və rəis”in aqibəti

Oxşar problem, fərqli baxış

“Beş dul qadın və rəis” birhissəli komediyadır və əsas ideyası xurafat ilə mübarizədir. O xurafat ki, ağıldan, zəkasından, savad və dünyagörüşündən asılı olmayaraq, hansısa məqamda istənilən adamı cənginə ala bilər. Elə bu tamaşanın qəhrəmanları kimi. Əsərin mövzusu sadə, məişətimizlə səsləşən problem ətrafındadır.

Şirkətə yeni müdir təyin olunur və onun qoyduğu qayda-qanunlar – məsələn, işə vaxtında gəlmək, məhsuldarlığı artırmaq, nizam-intizamı riayət etmək təminat şöbəsinə beş dul qadın əməkdaşı qatıyən qanə etmir. Hər

Musiqili komediya nikbin bitir. Rəis və xanımı qadınları bağışlayırlar və üstəlik, onlarla işləməkdən məmnun olduqlarını deyirlər.

Sadə, gündümdə bir sıra məqamlarına görə problematik məsələyə fərqli rəkrusdan baxan tamaşanın quruluşçu rejissoru Sərvər Əliyev, tərtibatçı rəssamı Vahid Mürsəliyev, bəstəkarı Sərdar Fərəcov, şeirlərin müəllifi Rəsmiyyə Sabirdir. Rolları aktyorlar Xatirə Süleymanova, Səvinc Hüseynova, Elnarə Heydərova, Pərvin Dadaşova, Səbinə İmanverdiyev, Niyaməddin Səfəriyev, Natiq Həziyev, Xədicə Məmmədova, Günel Əliyeva ifa edirlər.

vechle yeni müdirin tələblərini qulaqardına vurmağa çalışırlar. Daha doğrusu, işləmək əvəzinə beyinlərini kələkbazlıqla yorub, gah işgə-nazla müdiri yoldan çıxarmağa çalışır, gah da falçılara üz tuturlar. Kimisi konfete, kimisi banana, kimisi də ota “dua” oxutdurub rəisin “dilinə-ağızına bağladığına” inanır. Təbii ki, hamısının da vasitəçi kimi üz tutduğu şəxs rəisin otağına ən çox girib-çıxan beşinci dul qadın – xadimə olur.

Bundan duyuc düşən və özünü bir az axmaq, avam kimi göstərməyə çalışan yeni rəis və onun xanımı da boş dayanmırlar. Rəis öz həyat yoldaşını xadimə kimi işə götürür, işdəki qadınların bütün planlarını öyrənib əks-hücumə keçir. Məzuniyyətə göndərilən xadimənin yerinə onun vəzifəsini icra edən rəis xanımı həmcinslərinin kələyinin üstünü açır.

İnsanlara səmimiyyət, dostluq, bağlılıq və dürüstlük kimi dəyərləri aşılayan tamaşada quruluş həllini tam tapa bilməyən məqamlar da yox deyildi. İdeyanın səhnə həllində yol verilən yanlışlar və xüsusilə özbək müəllifin şarlatan kimi verdiyi ümumiləşmiş falçı obrazını talış ləhcəsində, həm də çox primitiv təqdimatı təəssüf doğuran məqam kimi yadda qaldı. Doğrudur, falçı qadın və onun tərəf-müqabili aktyor səhnədə bir-birlərini yaxşı tamamladılar, tamaşaçıların qəss edib gülməsi üçün əllərindən gələni etdilər. Amma müəllifin öldürücü gülüşünü, sarkazmla dediyi mətləbləri ötürə bilmədilər. Bunun əvəzində “Qız, səni yanasan”, “Viy, səni gün görməyəsən”, “Nədi ki?”... kimi replikalarını geninə-boluna istifadə etdilər. Hələ üzərlik yandırılıb tamaşa salonunu hərləndilər də.

Nəticədə əsərin nüvəsindəki tənqid, cəmiyyət üçün ağırlıq olan bəsit düşüncəyə təkpi üzərindən səthi keçildi.

Bununla belə, tamaşanın gedişatı, ümumi ovqatı, şəkillər arasındakı əlaqəsi yaxşı idi. Son şəkillərdəki darıxdırıcılıq, daha doğrusu, lirik komediyaya (rəis və onun yeni xadiməsi oyununa girən arvadının etirafı) keçid sanki rejissorun əlindən “çıxmamışdı”. Əvəzində rejissor masa ətrafına topladıqı bütün aktyorlara bolluca improvizə sərbəstliyi vermişdi. Beləcə, falçı xala və köməkçisi, eləcə də dul qadınlar sanki premyeranın uğurunu qeyd edibmiş kimi öz aralarında danışır, himləşir, şampandan dadır və bəzən

çaşqın-çaşqın “İndi nə edək?” deyirmiş kimi boylanırdılar. Tamaşanın hazırlıq prosesinin, məşqlərin nisbətən az olduğu nəzərə çarpsa da, aktyorların dinamikası, oynamaq həvəsləri və xırda detallara, rejissorun sadə təlimatlarına da tamam-kamallıqla uyğunluqları xoş təsir bağışlayırdı.

Aktyorların diksiyasındakı səlislik, bütün sözlərin aydın və eşidiləcək həddə səslənməsi, eləcə də yersiz qışqırqış və bəsit hoqqabazlığa qaçmamaq yaxşı cəhətləri idi. Rejissor da sırf “hırıltı” üçün lağlağının dozalarını keçməmişdi və ən əsas vulqar ibarələr, işarə və kütləviləşmiş ştrixlər tamaşasına yaxın buraxmamışdı. Tamaşanın musiqi həlli (səlis, sadə və polifonik mahnı mətlələri) də alqışlanmalıdır...

Həmidə Nizamiqızı

Mərdəkan Mədəniyyət Sarayında ulu öndərin doğum günü qeyd edilib

Xəzər Rayon İcra Hakimiyyəti və Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Mərdəkan Mədəniyyət Sarayında ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə Xəzər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elşən Salahov, millət vəkili Soltan Məmmədov, YAP Xəzər rayon təşkilatının sədri Namiq Əhmədov, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi İbrahim Əliyev və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Qonaqlar əvvəlcə ulu öndərin abidəsi önünə tər çiçəklər düzərək xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Mədəniyyət sarayının foyesində sərgi ilə tanış olan tədbir iştirakçıları burada “Şuşa ili”nə həsr olunmuş guşəyə baxıb, muğam üçlüyünün ifasını dinləyiblər.

Dövlət Himninin səslənməsi ilə başlanan tədbirdə ümummilli lider Heydər Əliyevin və ərazi bütövlüyümüzün bərpası uğrunda həlak olan şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra ümummilli liderin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş film nümayiş etdirilib.

Bədii hissədə Xalq artisti Samir Cəfərov, tanınmış müğənnilər Pərviz Qasimov, Rüşət Axundov, Sadiq Məmmədov, “Şeron” və “Cahan” qrupları çıxış ediblər. “Azad” və “Lələlər” rəqs qruplarının ifasında “Cəngi” və “Durnalar” rəqsləri alqışlarla qarşılanıb.

Mədəniyyətimizin himayədarı

Yasamal rayon Heydər Əliyev Mərkəzində ulu öndərin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə “Böyük şəxsiyyət” adlı tədbir keçirilib. Tədbir Cəfər Cəbbarlının Ev-Muzeyi, Məmməd Səid Ordubadının Xatirə Muzeyi və mərkəzin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilmişdir.

Tədbirdə Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Nəminə Ömərova, Cəfər Cəbbarlı Ev-Muzeyinin direktoru Qəmər Bağirova, Ordubadının Xatirə Muzeyinin baş fond mühafizəsi Rəsim Əhmədova və digər çıxış edənlər ulu öndərin xalqımız və dövlətimiz qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışılıb.

Qeyd edilib ki, Azərbaycan mədəniyyətinin, ədəbiyyatının himayədarı olan Heydər Əliyev Bakıda və bölgələrdə ev-muzeylər yaradılmasını, görkəmli şəxsiyyətlərin həyat və yaradıcılıqlarının təbliğini daim diqqətdə saxlayıb.

Tədbirdə böyük şəxsiyyətin xatirəsinə həsr olunan şeirlər dinlənilib. Bülbülün ifasında “Ölkəm” romansının lent yazısı səsləndirilib, Tünzalə Ağayevanın ifasında C.Cəbbarlının Azərbaycan bayrağına həsr olunmuş “Sevdiyim” şeirinə bəstələnmiş mahnının klipi nümayiş etdirilib.

“Heydər Əliyev və ümumtürk mədəni irsi” mövzusunda kitab hazırlanır

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin türk mədəni irsinin qorunması və yaşadılması istiqamətində məqsədyönlü siyasəti unudulmaz dövlət xadiminin dəyərli xidmətlərindəndir. Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu tərəfindən Türk dünyasının böyük liderinin çoxşaxəli irsinin təbliği məqsədilə “Heydər Əliyev və ümumtürk mədəni irsi” adlı layihənin həyata keçirilməsi ilə bağlı iş aparılır.

Kitabın ideya və ön söz müəllifi fondun prezidenti Günay Əfəndiyevdir. Nəşrin məsləhətçisi, Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin direktoru, Milli Məclisin deputatı, akademik Nizami Cəfərov eyni zamanda ulu öndər haqqında geniş təqdimat yazısını hazırlayıb.

Yekunlaşma üzrə olan kitabda Heydər Əliyevin türk ölkələrinin tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə görüşlərini, ziyalı nümayəndələrinin onunla bağlı xatirələrini əks etdirən fotolar da yer alır.

Ulu öndərin xatirəsinə həsr edilmiş musiqili gecə

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası nəzdindəki Opera studiyasında ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə keçirilib.

Tədbirdə ulu öndərin həyat və fəaliyyəti haqqında videoçarx nümayiş olunub. Konsert proqramında Bakı Musiqi Akademiyası tələbələrinin ifasında Ü.Hacıbəyli, A.Skryabin, N.Əliverdiyev, V.Azəraşvili və M.Maqomayevin əsərləri səsləndirilib.

Ədəbi-bədii gecədə Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası tələbələrinin ifasında rəqs nömrələri də alqışlarla qarşılanıb.

Tanınmış jurnalist

Məzahir Süleymanzadə dünyasını dəyişib

Tanınmış jurnalist, Əməkdar mədəniyyət işçisi Məzahir Süleymanzadə mayın 10-da, 70 yaşında dünyasını dəyişib.

Məzahir Bəybala oğlu Süleymanzadə 1952-ci il dekabrın 22-də Bakıda anadan olub. 1970-ci ildə Şamaxı şəhərindəki 1 sayılı orta məktəbi bitirib. 1974-1979-cu illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsində təhsil alıb. “İdman” qəzetində xüsusi müxbir, “Kommunist” qəzetində müxbir, məsul katib, redaktor müavini vəzifələrində çalışıb. 1989-cu ildən müstəqil Azərbaycan mətbuatının ilk nəşrlərindən sayılan “Səhər” qəzetinin təsisçisi və baş redaktoru olub. 20-dək kitabın müəllifi, redaktoru və nəşridir.

1989-cu ildə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin fəxri fərmanı ilə təltif olunub. 2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə “Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adına layiq görülüb. Allah rəhmət eləsin.

Xurşidbanu Natəvan – 190

Görkəmli şairə Xurşidbanu Natəvan (1832-1897) klassik Azərbaycan poeziyasında özünəməxsus yer tutur. Bu il dövlət başçısının sərəncamı ilə Natəvanın 190 illiyi qeyd olunur. Yubiley ili şairənin bədii irsinin yenidən nəzərdən keçirilməsi, eləcə də müxtəlif sənət sahələrində Natəvanın şəxsiyyəti və yaradıcılığının əks olunması məsələlərinin gündəmə gəlməsi baxımından yeni bir fürsətdir.

Azərbaycan təsviri sənətinə Qarabağ, Şuşa mövzusunda və bu kontekstdə Xurşidbanu Natəvanın adına müraciət edilməsi geniş yayılmışdır. Bu da təsəddüfi deyil. Əslində, Qarabağ deyəndə, ilk növbədə yada düşən şəxsiyyətlərdən biri də Qarabağın sonuncu hakimi olmuş Mehdiqulu xanın qızı Xurşidbanu Natəvandır. Xan qızı istedadlı şair və ictimai xadim kimi tanınmaqla bərabər, incə zövqə malik rəssam və bədii tikmə ustası olmuşdur. Rəssamlıq fəaliyyəti ilə poetik yaradıcılığı vəhdət təşkil edən Natəvanın dövrümüzə gəlib çatmış yaradıcılıq irsi bir o qədər çox olmasa da, onlar Azərbaycan incəsənətini yeni bədii çalarlarla zənginləşdirən sənət əsərləri kimi qiymətlidir.

Natəvanın rəssamlıq qabiliyyəti bir neçə cəhətdən diqqəti cəlb edir. Xüsusilə vurğulamaq lazımdır ki, onun ərsəyə gətirdiyi qrafik əsərlər XIX əsr Azərbaycan təsviri sənətinin inkişaf tarixini izləmək baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Orta əsrlərdə İntibah mərhələsini yaşayan Azərbaycan miniatur rəssamlığı təcridcən qazandığı özünəməxsus bədii-estetik əlamətləri XIX əsrdə artıq Qərb və Şərq komponentləri ilə birləşdirən yeni ənənələrlə zənginləşməyə başlamışdır. Bu prosesdə Naxçıvan və Şuşa rəssamlıq məktəbi nümayəndələri mühüm rol oynamışlar.

Mədəniyyət paytaxtımız Şuşada cərəyan edən bədii proseslərə nəzər yetirsək, o zaman rəssamlığın müxtəlif sahələrində

də Mir Möhsün Nəvvab, Usta Qəmbər Qarabaği ilə yanaşı, Xurşidbanu Natəvanın da səmərəli fəaliyyət göstərdiyini deyə bilərik. Natəvanın ərsəyə gətirdiyi rəsm əsərləri bədii həllinə görə o dövrdə yaradılan təsviri sənət nümunələri arasında özünəməxsusluğu ilə seçilir. Onun rəsmləri özündə ənənə və müasirliyi birləşdirmək baxımından diqqətəlayiq nümunələrdir.

Natəvanın əl işləri arasında tarixi əhəmiyyətə malik rəsmləri nə də qeyd etməliyik. Bunlardan “Şeyx Şamilin evi” və “Qunib qalası” rəsmləri xüsusilə diqqəti cəlb edir. Ehtimal edilir ki, bu rəsmlər şairənin həyat yoldaşı Xasay xan Usmiyevlə birlikdə Dağıstana səfərləri zamanı ərsəyə gəlmişdir.

Şair-rəssam bədii tikmə ilə də məşğul olmuşdur. Məişətdə istifadə üçün nəzərdə tutulan həmin tikmələr Milli Azərbaycan Tarixi və Milli İncəsənət muzeylərində mühafizə olunur. Muncuqlarla bəzədilmiş belə nəfis tikmələrdən birini Natəvanın həyat yoldaşı Xasay xan Usmiyev 1858-ci ildə Bakıya gəlməsi üçün böyük fransız yazıçısı Aleksandr (ata) Düma (1802-1870) ilə görüşündə qonağa hədiyyə edib. Natəvanın həmin əl işinin bu gün Dümanın Fransadakı ev-muzeyində saxlanıldığı ehtimal olunur.

Zaman-zaman Natəvan yaradıcılığı və şəxsiyyəti Qarabağın ictimai-mədəni həyatındakı xidmətləri ilə Azərbaycan rəssam

6 yaddaş

Musiqi mədəniyyətimizi 22 ölkədə təbliğ etmişdi...

Sara Qədimova – 100

Azərbaycan xanəndəlik məktəbinin inkişafına mühüm töhfələr vermiş sənətkarlardan bir də Xalq artisti Sara Qədimovadır. Onun 60 ildən artıq ifaçılıq fəaliyyətinin başlıca məramı bu sənətə xidmət göstərmək olub. Milli musiqimizə sədaqətlə səciyyələnən həyat yolu isə gənc xanəndələr nəsli üçün bir nümunədir. Görkəmli sənətkarı anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə yada saldıq.

Sara Bəbiş qızı Qədimova 31 may 1922-ci ildə Bakı şəhərində dünyaya göz açıb. Ancaq uşaqlıq illəri Qarabağda, Ağdam rayonunun Gülablı kəndində keçir. Məlumdur ki, bu kənd həmişə sazlı-sözlü, musiqili məclisləri ilə tanınıb. Klassik aşiq-şairlərdən Aşiq Valeh də burada anadan olub. Dövrün görkəmli sənətkarlarından Cəbbar Qaryağdıoğlu, Seyid Şuşinski və Xan Şuşinski tez-tez Gülablı kəndinə təşrif buyurublar. Yerli xanəndələrlə musiqi məclisləri qurublar. Belə bir mühitdə Sara erkən çağlardan musiqiyə böyük həvəs göstərir.

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, Sara Qədimova 16 yaşında olarkən anası, 18 yaşında ikən atası vəfat edir. Evin böyük övladı olduğu üçün dörd bacı, iki qardaş onun himayəsində qalır. Gənc Sara çox çətin bir vəziyyətlə qarşılaşır. Ona görə də 22 yaşında ikən özündən 24 yaş böyük olan, Tibb Texnikumunun direktoru Qədir İslamzadə ilə ailə qurur. Evlilikləri uzun sürməsə də, Azərbaycan musiqisində daha bir ad bəxş edir. Gələcəyin məşhur müğənnisi Akif İslamzadə bu ailədə dünyaya gəlir...

Sara Qədimova üçün ilk sənət sınağı 1938-ci ildə keçirilən öz fəaliyyət kollektivlərinin bəxş-müسابiqəsi olub. Müsabiqədə görkəmli sənətkarlar qarşısında çıxış edən gənc qız “Qatar” müğamını oxuyur. Ardınca “Gəlmə, gəlmə” xalq mahnısını ifa edir. Üzeyir Hacıbəyli onun ifasını bəyəndiyini deyir. O, 1941-ci ildə Üzeyir bəyin təklifi ilə sənədlərini Asəf Zeynallı adına Bakı Musiqi Texnikumuna verir. Hüseynqulu Sarabskinin muğam sinfində musiqi sənətinin əsaslarını öyrənir. Bir müddət sonra Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında solist kimi işə götürülür. Qısa vaxt ərzində mələhətli səsi və ifa manerası ilə diqqəti cəlb edir.

İkinci Dünya müharibəsi illərində tez-tez cəbhədə olur, hərbiçilər qarşısında çıxışlar edir. Onun ifasında Xalq şairi Səməd Vurğunun sözlərinə dahi Üzeyir Hacıbəylinin bəstələdiyi “Şəfqət

bacısı” mahnısı qəhrəman Azərbaycan qadınının təcəssümünə çevrilir. İllər bir-birini əvəz etdikcə gənc Sara sənətdə püxtələşir. Hüseynqulu Sarabski, Xan Şuşinski, Seyid Şuşinski kimi qüdrətli ustadlardan sənətin inceliklərini öyrənir. Sələflərinin layiqli davamçısı kimi klassik ifaçılıq ənənələrinə sadıq qalır.

Sara Qədimova Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrına dəvət olunur. Daima aparıcı partiyalarda çıxış edən görkəmli sənətkar opera səhnəsində yaratdığı Leyli, Əslilə və Şahsənam obrazları ilə yaddaşlarda həy-kəlləşir. Onun oxuduğu “Bayatı-Şiraz”, “Şur”, “Şahnaz”, “Qatar”, “Mahur-hindi”, “Xaric segah” muğam və xalq mahnıları maraqla

qarşılanır, könülləri oxşayır. Xanəndənin ifasında “Qarabağ şi-kəstəsi”nin isə ifaçılıq tariximizdə özünəməxsus yeri var...

Xalq musiqisini dərinləndirən mənimseyən Sara Qədimova fərqli ifa üslubu ilə milli musiqi xəzinəmizə töhfələr verib. Təməşəçi və dinləyicinin mənəvi aləminə təsir etmək bacarığı onun özünəməxsus yaradıcılığının xarakterik cəhəti olub. O, Azərbaycan xalq musiqisini, milli mədəniyyətimizi dəfələrlə xarici ölkələrdə böyük uğurla təmsil və təbliğ edib.

Muzeydə İkinci Dünya müharibəsi haqqında kitabın təqdimatı

AMEA Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində fə-sizm üzərində Qələbənin 77-ci ildönümü ilə bağlı “Göyçə mahalı İkinci Dünya savaşında: həlak olanlar və itkin düşənlər” adlı kitabın təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbirdə muzeyin baş direktoru, akademik Nəilə Vəlixanlı, kitabın müəllifi, iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru Lütfiyir Nəsimov, tarixçi İsmayıl Umudlu, müstəqil tədqiqatçı Araz Yaquboğlu, fizika-riyaziyyat üzrə fəlsəfə doktoru Yaqub Sərdarov, Bakı Neft Emalı Zavodunun əməkdaşı Qurban Göyçəli və şair-publisist Qurban Əliyev çıxış ediblər. Çıxışlarda bu mövzuda tədqiqatların əhəmiyyəti qeyd olunub.

Qeyd edək ki, kitabın yazılması zamanı Rusiya Federasiyası Müdafiə Nazirliyinin arxiv materiallarından və internet resurslarından istifadə edilib. Nəşrdə İkinci Dünya müharibəsi zamanı cəbhəyə yollanan Göyçə mahalının Basarkeçər, Çəmbərk, Aşağı Qaranlıq və Yeni Bayazid rayonları üzrə azərbaycanlılara aid məlumatlar və arxiv sənədləri yer alıb.

Sonda L.Nəsimov müəllifi olduğu kitabın təqdimatının təşkilinə görə muzey rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib.

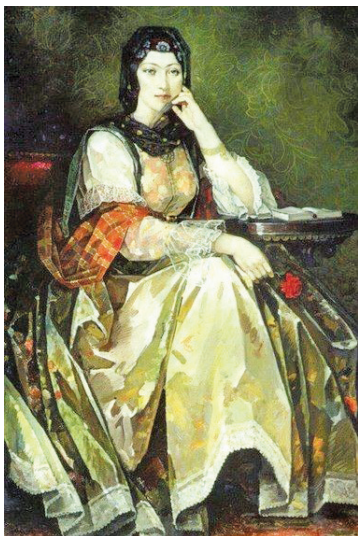
Natəvan dünyası təsviri sənətdə

və heykəltəraşlarının diqqətini cəlb edib. Bu sırada Xalq rəsamları Ömər Eldarov, Oqtay Sadıqzadə, Altay Hacıyev və başqalarının adlarını çəkmək olar. Bu rəssam və heykəltəraşlar Natəvanın ən yaddaqalan obrazlar qalereyasını yaratmışlar.

Şairənin abidələrindən birinin müəllifi akademik Ömər Eldarovdur. 1960-cı ildə Bakıda qoyulan heykəl müəllifin orijinal və zəngin mənə çalarları ilə seçilən əsərlərindəndir. Heykəltəraş cətin bir işin öhdəsindən gələrkən müsəlman qadınlarına xas olan keyfiyyətləri şairənin obrazında birləşdirmişdir. Düşüncəli Şərq qadınını təcəssüm etdirən heykəlin hər bir cizgisi – paltarının qırıqlarından tutmuş kələğayısı-nadək, əlindəki qələmdən barmaqlarının vəziyyətinə qədər hər şey onu yaradıcı bir obraz, nəcib insan, milli xüsusiyyətlərə malik bir qadın kimi gözümüzü önündə canlandırır.

Xalq rəssamı Oqtay Sadıqzadə tərəfindən 1983-cü ildə ərsəyə gətirilən portret isə Natəvanın şairə, xanım-xatın obrazının bədii təcəssümüdür.

Təmtəraqlı planda düşünülmüş portretdə rəssam səbəst vəziyyətdə oturmaş Xan qızını olduqca real təsvir etməyi bacar-

mışdır. Obrazın üzündə zərif, incə hisslər özünü büruzə verir, üzün cizgiləri və paltarının qollarındakı krujevanın naxışları ilə haşiyələnmiş əllərin zərif təsviri təməşəçini valeh edir. Şairənin təməşəçini valeh edir. Şairənin baş örtüyü, geyimi, xal və s. detallar milli koloriti daha da gücləndirir. Natəvan bir əlini üzünə söykəmiş, digər əlində isə bir qızılqul tutaraq təsvir edilmişdir.

Masanın üzərində isə şairənin şeirlər kitabı görünür. Rəssam obrazını onun yaradıcılıq fəaliyyəti ilə uyğun şəkildə təsvir etmişdir. Xan qızının mavi gözləri, bir qədər soyuq və sakit siması onun geyiminin mavi-gümüşü rənginə, rəngarəng qırçınlılarına sadıq qalan poetik, romantik obraz yarada bilməmişdir. Xüsusilə vurğulamalıyıq ki, şairənin bu portreti rəssam tərəfindən uydu-rulmamışdır. Çünki Natəvanın yeganə fotosu zamanəmizdə gəlib çatmışdır. O.Sadıqzadə Natəvanın ən xarakterik cizgilərini götürərək, öz düşüncələrini, baxışlarını əlavə edərək yeni bir kompozisiya yaratmışdır.

Natəvan obrazına müraciət edənlərdən biri də istedadlı heykəltəraş İmran Mehdiyevdir. Onun ən uğurlu işlərindən biri şairənin heykəlidir. Zəngin geyinmiş Xan qızının oturmş vəziyyətdə həzirlənmiş fiquru plastik həllinə və yapma incəliklərinə görə fərqlənir. Müəllif bürüncdən hazırladığı heykəldə əl arasında böyük nüfuz sahibi olan şairənin obrazını lirlik-psixoloji tutumlu, yaddaqalan şəkildə verə bilməmişdir. Əsərdə Natəvanın düşüncəli və qəmli görkəmi onun həyatının təzadlı, ağırlı-acılı keçdiyinə bədii işarə kimi qəbul olunur. Gənc heykəltəraşın bu dəyərli sənət nümunəsi 2016-cı ildə Belçikanın Vaterlo şəhərində parkda ucaldılmışdır.

Natəvanın abidələrindən biri də 1982-ci ildə Şuşada qoyulan büstüdür. Büstün müəllifi heykəltəraş Həyat Abdullayevdir. 1992-ci ilin 8 mayında Şuşa işğal olunanndan sonra Natəvanın abidəsi ilə yanaşı, Üzeyir Hacıbəyli və Bülbülün büstləri də vandalizmə məruz qalmışdır. Abidələr ermənilər tərəfindən xaricə satılmağa aparılarkən Azərbaycan

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, Sara Qədimovaya qədər Azərbaycan xarici ölkələrdə konsert verən, dünya xalqlarının mahnılarını ifa edən ikinci bir qadın müğənni olmayıb. O, 22 ölkədə Azərbaycan incəsənətini təmsil edib. İran, İndoneziya, Efiopiya və Özbəkistanın dövlət mükafatlarına layiq görülüb. Görkəmli sənətkar xarici dillərdə 20-dən çox mahnı ifa edərək ləntə yazdırıb. Bu sıraya ərəb dilində “Xəyalımın nuru”, “Yamayıla”, “Leyla”, “Sili”, fars dilində “Gedirəm ki, gedirəm”, “Peşman oldum”, “Mənim baharım” tacik dilində “Məhabbət” və başqa mahnılar daxildir.

Türkiyənin Baş naziri Süleyman Dəmirəl 1967-ci ildə Bakıda səfərdə olarkən Sara xanımın ifasını dinləyir. O zaman Sara xanım Abbas Səhhətin məşhur “Vətən” şeirini muğam üstündə ifa edir. Bu görüşdən illər sonra S.Dəmirəl Türkiyənin Prezidenti olur. Xanəndənin ifasını unutmayan dövlət xadimi Sara xanımla görüşmək üçün onu Türkiyəyə dəvət edir və görüş baş tutur, mediada geniş işıqlandırılır.

Görkəmli xanəndənin Azərbaycan xalq musiqisinin inkişafı və təbliğindəki əməyi yüksək qiymətləndirilib. O, 1954-cü ildə “Əməkdar artist”, 1965-ci ildə isə “Xalq artisti” fəxri adlarına layiq görülüb. 1997-ci ildə “Söh-rət” ordeni ilə təltif olunub. Azərbaycan xanəndəlik məktəbinə töhfələr bəxş edən Sara Qədimova 12 may 2005-ci ildə vəfat edib.

Savalan Fərəcov

Toğrul Cəfəli
Naxçıvan Dövlət Universiteti
Təsviri incəsənət kafedrasının müəllimi

Bakı Dövlət Sirkinin “Qış parkı”da konsert proqramı

Mayın 10-da Bakı Dövlət Sirkinin orkestr heyəti “Qış parkı”nda konsert proqramı ilə çıxış edib.

Konsert ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunub. On altı nəfərdən ibarət orkestrin ifasında Azərbaycan və dünya klassik bəstəkarlarının əsərləri səslənib. Proqramın sonunda Azərbaycan “Cəngli”sinin cazla sintezi ifa olunub.

“Mədəni gənclik” layihəsinin iştirakçıları Rus Dram Teatrında

Xəbər verdiyimiz kimi, Mədəniyyət Nazirliyi gənclərin incəsənətə marağının artırılması və ölkənin mədəni həyatında yaxından iştirakını təşviq etmək məqsədilə “Mədəni gənclik” adlı yeni layihəyə başlayıb. Layihəyə könüllü qoşulan tələbələr may-iyun ayları ərzində beş mədəniyyət ocağında – Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram, Akademik Opera və Balet, Akademik Musiqili, Akademik Rus Dram teatrlarında və Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında tamaşa və konsertlərə baxmaq imkanı əldə edəcəklər.

“Mədəni gənclik” layihəsinə ilk ev sahibliyi mayın 12-də Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrı edib. Bakı Dövlət Universitetinin tələbələri M.F.Axundzadənin “Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” komediyasının tamaşasını izləyiblər.

Layihə iştirakçılarına həmçinin yaradıcı kollektivlə görüşmək, sorğuda iştirak edərək ən çox bəyəndikləri teatrı, tamaşanı, rejissoru, aktyor və aktrissaları qiymətləndirmək imkanı da vardır. Tələbələr baxdıqları tamaşalar haqqında məqalə də yazı bilərlər. Yazıların dərc olunmasını “Mədəniyyət” qəzeti və “Teatro.az” sənət portalı öz üzərinə götürüb.

“Sənətimə, özümə qarşı həmişə tamaşaçı sevgisi görmüşəm”

Kinonun həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevilməsində aktyorların rolu müstəsna dərəcədədir. Ekran obrazlarının xarakterini, hiss və düşüncələrini inandırıcı formada tamaşaçılara çatdıran dublyaj aktyorlarından isə iqtidat istedad, bacarıq tələb olunur.

Dublyaj sahəsində nümunəvi yaradıcılığına görə tamaşaçıların rəğbətini qazanan Əməkdar artist Nəcibə Hüseynova da ahəngdar, məxməri, qulağa xoş gələn səsi ilə onlarla kino personajına ifaçılar qədər uğur qazandırb, ekran obrazlarını həmsöhbətimizə çevirib. Səsləndirdiyi qəhrəmanın dilindən dediyi ilk kəlməsindən böyük sənət məktəbi keçdiyini, dublyaj ustalarının peşəkar davamçısı olduğunu təsdiqləyib.

Nəcibə Hüseynova mayın 16-da 70 yaşını qeyd edəcək.

Yubilyarla söhbətimizdə elə özünün bələdçiliyi ilə həyat və sənət yoluna nəzər saldıq.

– *Nəcibə xanım, yeni yaşınız düşürü, uğurlu, mübarək olsun.*

– Minnətdaram. Amma, inanın, 70 rəqəmini eşidəndə diksiniyəm. Hələ də inana bilmirəm ki, mən bu qədər yaşamışam. İnsan cavan olanda rəqəmlər ona uzaq görünür. Sanki bir anda ömür gəldi və diksindən ki, aman Allah, artıq 70-dir, mən bu yaşa çatmışam. Geriyə baxanda insan öz səhvlərini və yaxşı işlərini görür. Hərddən öz-özünə götür-qoy edirəm, kaş ki bunu etməzdim, bunu edərdim deyir düşünürəm. 70 yaş həm də onu deyir ki, ömrün yavaş-yavaş qürub çağına yaxınlaşırsan. Çalışıb ömrü ləyaqətlə başa vurmaq lazımdır.

– *Dublyaj fəaliyyətiniz çəkildiyiniz rollardan çoxdur. Özünüz istədiniz, yoxsa belə alındı?*

– Belə alındı. Mən kinostudiyaya gələndə burada “kinoaktyor teatrları” kursu açırdı. Bir qrup gənc aktyorla mən də həmin kursa getdim. Həmin vaxtlarda aktyorların əksəriyyəti, necə deyirlər, öz hesablarına işləyirdilər, dublyajda və yaxud filmlərə çəkilməklə pul qazanırdılar. Mən də belə çalışırdım. Kinostudiyanın dublyaj studiyasında ilk dəfə kütləvi səhnələrdə olan bir personajı səsləndirdim. Səsləndirmə yaxşı alındığı üçün növbəti dəfə daha irihəcmli rolu mənə tapşırıdılar. Üçüncü dəfə isə artıq ikinci planlı rolu səsləndirmək mənə həvalə olundu. Beləliklə, dublyaj fəaliyyətim davamlı oldu.

– *Filmlərə az çalışmıyınız sizi narahat etmirdi?*

– Kinorejissorlar mənə çəkmək istəyirdi, ancaq o zaman Bədii Şura digər aktrissaları həmin rola təsdiqlədiyi üçün mən çəkilmirdim. Həm də etiraf edirəm ki, kino-da çəkilməyə çox da can atmırdım. Ardıcıl olaraq yerli və xarici filmlərdə baş obrazları səsləndirdiyim üçün vaxtım da az olurdu.

– *Azərbaycan kinosunda bir çox məşhur obrazları (Gülşə – “Ölsəm... başışla”, Təhmimə – “Təhmimə” və s.) səsləndirəsiniz. Peşəkar səsləndirmələr ifaçılar qədər sizə sənət sevinci yaşadırdı?*

– Əlbəttə. Daha çox Təhmiminən səsine vurulmuşdular. Bir dəfə qonşum olan bir qadın “Təhmimə” filmi ekranlara çıxırdıqdan sonra qollarını açaraq mənə qucaqladı və bildirdi ki, mən bilməmişəm Təhmiminən sən səsləndirmisən. Bəzi hallarda da qeyd edirdilər ki, sizinlə nə vaxtsa üz-üzə gələcəyimizi ağılımıza belə getmirdik. Çox vaxt da mənə görəndə “aaa, ki-noda danışan qız” deyirdilər.

İndi bizim dublyaj aktyorlarımız yetişib. Onların bir çoxu peşəkardır. Bəzən onlara nəyisə başa salmağa ehtiyac qalmır. İş prosesi zamanı mən təmkinlə gözləyirəm görüm, bu işi aktyor özü bacaracaq, ya yox. Elələri var ki, çox arxayın şəkildə işi onlara həvalə edirəm. Dublyaj işində aktyorun dili yaxşı bilməsi, savadlı olması vacibdir.

– *Bir az da şəxsi həyatınız haqqında danışın...*

– Bakıda sadə bir ailədə doğulub böyümüşəm. 49 nömrəli orta məktəbi bitirmişəm. Çoxları elə bilir rus sektorunda oxumuşam. Amma elə deyil. Azərbaycan dilində təhsil almışam. Məndən başqa iki bacım var. Atamla ananın gənclik illəri İkinci Dünya müharibəsinə təsadüf edib. Hər ikisi də erkən yaşlarından yetim qalıb. Atam ailəsinə kömək məqsədilə erkən yaşlarından zavodda işləməyə başlayıb. Qaynaqçı (tokar) peşəsinə yiyələnib. Anam körpə olarkən anasını itirib. Atası ikinci dəfə ailə qurub. Buna görə də bir müddət ögey anasının yanında yaşayıb. Atası rəhmətə getdikdən sonra ögey anası qiymətli əşyalarını yığıb evdən gedib. Anamgil ailədə üç uşaq olub. Onlar belə vəziyyətdə qohumların himayəsində qalmaqda məcbur olublar.

Anam atamla ailə qurub. Ailədə üç qız övladı böyüyüb. Məndən böyük bacım orta məktəbi bitirib sənədlərini ali məktəbə versə də, qəbul ola bilmədi.

– *Dublyaj sənətinin məktəbi yoxdur. Kimləri özünü sənət müəllimi hesab etdiniz, kimlərdən sənət stimulu aldınız?*

– İnstitutda peşəkar aktyor sənətini və səhnə danışığını öyrədən sənət müəllimlərimiz var idi. Birinci kursdan sənət müəllimim görkəmli sənətkar Adil İsgəndərov oldu, səhnə danışığı müəllimlərim isə Müxlis Cənizadə və Həsən Əbluc idi.

– *Gənc dublyaj aktyorları sizi özünə müəllim bilir. Nə vaxtsa bu sənəti tədris etmək istədinizmi?*

– Təcrübəyə əsaslanaraq gənclər mənə özlərinə müəllim sayırlar. İllər əvvəl İncəsənət İnstitutunun Səhnə danışığı kafedrasından təkid etdilər ki, pedaqoji fəaliyyət göstərim. Mən özümü müəllimlik peşəsində görmədiyim üçün getmədim. Kinostudiyada işləyəndə görkəmli sənətkarlarımızın iş üslubunu kənərdən izləyirdim. Kim necə işləyir, səsləndirəcəyi rola necə yanaşır? Məşhur sənətkarlarımızdan Əminə Yusifqızı, Həsən ağa Turabov, Şahmar Ələkbərov, Həsən Əbluc kimi aktyorları özümə örnək götürdüm. Onlar əsas rolları səsləndirəndə mənə də əsas qadın rollarını həvalə edirdilər. Beləcə, mən də təcrübə əsasında öyrənirdim. Uğurlu bir sənət yoldaşının yanında olması həmişə fayda verir. İstəməzəndən nəşə öyrənirsən.

Mən yenə də dərnəyə məşqlərə gedirdim. Tamaşa hazır olanda anamı aparırdım baxsın. Atama isə heç nə demirdik. Bir gün dər-nək rəhbərim anamdan xahiş etdi ki, qızınıza mane olmayın, o, sənətin ab-havasını alıb. Aktyorluq sənəti onun canına-qanına hopub, çətin ki, bu sənətdən uzaqlaşsın. Anam ona heç nə deməsə də, hər gün bu söhbət evdə təzələndi. Bir gün əminim biza gəldi və soruşdu ki, sənədlərimi hara verəcəm. Anam istəyimi ona bildirdi və dedi ki, yaxşı biliyi var, başqa peşəyə sənədlərini verməsini istəyirik, o, isə sözümlü eşitmir. Əmin anamı sakitləşdirdi ki, dəyməyin, qoyun hara istəyir ora da versin, daxil olar – olar, olmaz yə-nə də istədiyiniz ali məktəbə ver- rər. Birinci ili İncəsənət İnstitutuna daxil oldum. İnstitutda gedəndə qəbula gələn uşaqlar mənə rusla oxşadırdılar. Qəbiliyyət imtahanından uğurla keçdim. Həmin vaxtlarda “Azdrama”ya gedirdim, bütün tamaşalara baxırdım. İmtahanda da bütün sualları cavablandırdım. Eşidəndə ki, növbəti imtahana keçmişəm, sevincimin həddi-hüdudu yox idi. Beləcə, instituta qəbul oldum.

Heyat yoldaşımın institutda tanış olduğu. İnstitutu bitirdikdən sonra Lənkəran Dövlət Dram Teatrına getdik. O, aktyor kimi çox fəaliyyət göstərmedi. İnzibati işlə məşğul oldu. Oğlum Emil İsmayılov İncəsənət İnstitutunu bitirib. Dublyajla məşğul olur. Bir vaxtlar filmlər çəkildirdi, iş

tapmaq çox çətin idi. O dövrdə ANS kanalı mənə dublyaj şöbəsinə çağırırdı. Filmləri, serialları dublyaj edirdik. Oğlum da gəlib-gedirdi. Kino bilgisi əhatəli, zəngin olduğuna görə orda diqqət çəkdi. Bir dəfə ona dedilər ki, gəl bir səsinə qulaq asa. Reklam rolukini səsləndirdi. Bəyəndilər və dedilər ki, növbəti serialı ikiniz birlikdə səsləndirərsiniz. Dedim axı o, aktyor deyil, dedilər, rahat olmayın, sizin oğlunuzdur, genində var. Onda yaxşı alınacaq. Doğrudan da, biz növbəti serialı birlikdə səsləndirdik. Artıq oğlumla onlarla film və serialı səsləndirmişik. Sonra digər kanallarda birgə çalışdıq. Hazırda mən Xəzər Televiziyasında, oğlum isə başqa kanalda dublyaj şöbəsində işləyir.

İki nəvəm var. Böyüyü 13 yaşındadır, İncəsənət gimnaziyasında oxuyur. Kiçiyi isə birinci sinfə gedir. Ətrafıma baxıram. Nə yaxşı ki, övladım, nəvələrim var. Bəzi sənə ailəni sənətə qurban verirlər və yaxud ailə qurmurlar. Amma deyərdim ki, ümumilikdə heç bir sənət belə qurbana dəyməz. İnsanın öz ailəsi, öz evi bir sığınacaqdı, daldalanacaqdı. Həyatda insanın yaxşı və pis günləri olur. Uğurların ola da bilər, olmaya da. Amma hər bir halda hiss və düşüncələrini birinci növbədə ailənlə bölüşdürürsən. Onlar sənə dayağıdır, böyük dayağ...

Şəhla Əmirli
kinosünas

Xatirə təqvim

13-17 may

Azərbaycan

13 may 1919 – Tanınmış tarzən, bəstəkar, Əməkdar artist Adil Gəray (Adil Heybətgulu oğlu Məmmədbəyli; 1919 – 13.12.1973) Bakıda doğulub. Tar üçün əsərlərin, məktəblər üçün nəğmələr məcmuəsi və s. müəllifdir.

13 may 1929 – Əməkdar incəsənət xadimi, şair, tərcüməçi Hikmət Ziya (Hikmət Ziya oğlu Əfəndiyev; 1929 – 2.8.1995) Ağdamda anadan olub. Uşaq və gənclər üçün əsərlərin, çoxsaylı təmsillərin müəllifidir.

13 may 1982 – Böyük bəstəkar, pedaqoq, akademik, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qara Əbülfəz oğlu Qarayev (5.2.1918 – 1982) vəfat edib. “Yeddi gözəl”, “İldırımlı yollarla” bəletləri, “Don Kixot” simfonik qravürü, “Leyli və Məcnun” simfonik poeması, simfoniyalar və s. əsərlərin müəllifidir. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqına rəhbərlik edib.

14 may 1906 – Əməkdar artist, opera müğənnisi Şirzad Abasəli ağa oğlu Bərqman (Hüseynov; 1906 – 10.5.1971) Bakıda anadan olub.

14 may 1916 – Azərbaycan kinosu tarixində ilk tammetrajlı bədii film – “Neft və milyonlar səltənəti” nümayiş etdirilib. Film yazıçı İbrahim bəy Musabəyovun eyniadlı povesti əsasında (rejissor Boris Svetlov) lentə alınmışdı.

14 may 1985 – Məşhur tarzən, Xalq artisti Bəhram Məşədi Süleyman bəy oğlu Mənsurov (1922.1911 – 1985) vəfat edib. 1932-ci ildən Dövlət Opera və Balet Teatrının solisti və konsertmeystrisi olub.

15 may 1893 – Görkəmli türkoloq, şair, professor Bəkir Vahab oğlu Çobanzadə (1893 – 13.10.1938) Kırıda anadan olub. Azərbaycanda dilçilik elmi və türkologiyanın təşəkkülü və inkişafında böyük rol oynayıb. Repressiya qurbanıdır.

15 may 1899 – Xalq artisti Rza Əfqanlı (Rza Rüstəm oğlu Cəfərzadə; 1899 – 9.11.1973) Cənubi Azərbaycanın Sərab şəhərində doğulub. Akademik Dram Teatrında çalışıb, filmlərdə (“Bakılılar”, “Kəndlilər”, “Dağlarda döyüş”) maraqlı obrazlar yaradıb.

15 may 1903 – Əməkdar artist, teatr aktyoru Mirhəsən Miriş oğlu Mirişli (1903-1973) anadan olub.

15 may 1918 – Tanınmış ədəbiyyatşünas Əzizəğa Hacıəli oğlu Məmmədov (1918-1986) Lənkərandan anadan olub.

15 may 1921 – Filosof, Əməkdar elm xadimi Məhəmməd Mirzə oğlu Ağamirov (1921-1995) Şuşada anadan olub.

15 may 1922 – SSRİ Xalq artisti, tanınmış bəstəkar Rauf Soltan oğlu Hacıyev (1922 – 19.9.1995) anadan olub. “Romeo mənim qonşumdur”, “Tələlər qovuşanda” və s. operetllərin müəllifidir. “Bir qalının sirri”, “Qara daşlar”, “Əhməd haradadır?” və s. filmlərə musiqi yazıb. Azərbaycan SSR-in Mədəniyyət naziri (1965-1971) işləyib.

15 may 1930 – Nasir, dramaturq, ədəbiyyatşünas Altay Yusif oğlu Məmmədov (1930 – 15.7.2003) Gəncədə doğulub. “Kişilər”, “Yadımdamı”, “Ulduzlar qorşusunda” və s. pyeslərin müəllifidir.

15 may 1930 – Tanınmış şərqşünas, tərcüməçi Qəzənfər Yusif oğlu Əliyev (1930-1984) Gəncə şəhərində anadan olub.

15 may 1931 – Teatrşünas, sənətsünaslıq doktoru, professor Mahmud Qara oğlu Allahverdiyev (1931-1998) Gürcüstanın Bolnisi rayonunun İmirhəsən kəndində doğulub.

15 may 1946 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Xalis Xəlil oğlu Məmmədov (1946-2021) Qəbələ rayonunun Bum kəndində doğulub. 1980-ci ildə Qəbələ Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin yaradılmasında iştirak edib, 2018-ci ilədək muzeyin direktoru olub.

16 may 1950 – Xalq artisti Arif Əli oğlu Quliyev (1950 – 7.5.2021) Şirvan şəhərində anadan olub. Musiqili Komediya, Milli Dram, İrəvan teatrlarında işləyib. “Bəxt üzüyü”, “O dünyadan salam” və s. filmlərdə, televiziya tamaşalarında maraqlı rollar oynayıb.

17 may 1870 – Görkəmli yazıçı-dramaturq, publisist Əbdürrəhim bəy Əsəd bəy oğlu Haqverdiyev (1870 – 11.12.1933) Şuşada anadan olub. “Dağılan tifaq”, “Bəxtsiz cavan”, “Pəri cadu”, “Ac həriflər” və s. pyeslərin, hekayələrin (“Marallarım” silsiləsi) müəllifidir. Rus dilindən ədəbi tərcümələr edib. Teatr tamaşalarına quruluş verib. Bakı Dövlət Universitetində dərslər deyib.

17 may 1938 – Əməkdar incəsənət xadimi, televiziya diktoru, rejissor Arif Lətif oğlu Qaziyev (1938 – 24.2.2022) Gəncədə doğulub. “Muğam” teatrının rəhbəri olub. Musiqili telefilmlərin (“Şur”, “Təsnif”) müəllifidir.

Dünya

13 may 1840 – Fransız yazıçısı Alfons Dode (Alphonse Daudet; 1840-1897) anadan olub. Əsərləri: “Taraskonlu Tartarenin qeyri-adi sərgüzəştləri”, “Böyük Fromon və balaca Risler”, “Safə” (roman), “Arlezianka” (pyes).

13 may 1842 – İngilis bəstəkarı Artur Sallivan (Arthur Seymour Sullivan; 1842-1900) anadan olub.

14 may 1265 – İtalyan şairi Dante Aligeri (1265 - 14.9.1321) anadan olub. Bəzi mənbələrdə təvəllüd 30 may göstərilir. İntibah ədəbiyyatının şah əsərlərindən olan “İlahi komediya” poemasının müəllifidir.

14 may 1771 – İngilis filosofu Robert Oven (Robert Owen; 1771-1858) anadan olub.

15 may 1567 – İtaliya bəstəkarı Klaudio Monteverdi (Claudio Monteverdi; 1567-1643) anadan olub. Operaları: “Orfey”, “Ariadna”, “Poppeyanın tacqoyması”.

15 may 1848 – Rus rassamı Viktor Vasnetsov (1848-1926) anadan olub. Məşhur rəsmləri: “Üç bahadır”, “Çar İvan Qroznı” və s.

15 may 1862 – Avstriya dramaturqu Artur Şnitser (Arthur Schnitzler; 1862-1931) anadan olub.

15 may 1891 – Rus yazıçısı Mixail Bülqakov (1891-1940) Kiyev şəhərində doğulub. Əsərləri: “Usta və Marqarita”, “Ağ qvardiya”, “İt üreyi” (nəsr), “Qaçış”, “Turbinlər ailəsinin günləri”, “Zoykanın mənzili” (dram). Bir sıra əsərləri ekranlaşdırılıb.

16 may 1898 – Yaponiya milli kinematografiyasının banilərindən olan rejissor Kendzi Midzoxiti (Kenji Mizoguchi; 1898-1956) anadan olub.

16 may 1915 – İtaliya kinorejissoru Mario Moniçelli (1915-2010) anadan olub. Filmləri: “Polislər və oğurlar”, “Böyük müharibə” və s.

17 may Dünya İnformasiya Cəmiyyəti Günüdür (World Information Society Day). BMT Baş Assambleyasının 27 mart 2006-cı il tarixli qətnaməsi ilə təsis edilib.

17 may 1873 – Fransız yazıçısı Anri Barbüs (Henri Barbusse; 1873-1935) anadan olub. Əsərləri: “Alov”, “Gərçək əhvalatlar” və s.

17 may 1904 – Fransız aktyoru Jan Qabin (Jean Gabin - Jean-Alexis Moncorge; 1904-1976) anadan olub. “Böyük illüziya”, “Qənimətə toxunma”, “Parisin havası” və s. filmlərdə çəkilib.

Hazırladı: Vüqar Orxan

Teatr 20 yaşını marafonla qeyd edəcək

Bu il Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Bakı Uşaq və Gənclər Teatrının 20 yaşı tamam olur.

İdarədən bildirilib ki, bu münasibətlə teatrın kollektivi “20 il – 20 min addım” adlı yürüş-marafon keçirəcək.

Marafon mayın 14-də teatrın yerləşdiyi ünvandan başlayaraq, Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin qarşısındakı parkda ulu öndər Heydər Əliyevin heykəlini ziyarət etməklə davam edəcək. Parkda yerləşən səhnədə şou-proqram təqdim olunacaq.

Mayın 13-də Azərbaycanın dünya şöhrətli bəstəkarı, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qara Qarayevin (1918-1982) vəfatının 40-cı ildönümünü tamam olur. Qara Qarayevin klassik musiqi xəzinəsinə daxil olan əsərləri sırasında simfoniya-ları da var.

Bəstəkar ilk simfoniya-sını 1943-cü ildə Moskva Dövlət Konservatoriyasının tələbəsi (bəstəkar D.Şostakoviçin sinfi) olarkən yazıb. İlk dəfə 1944-cü ildə səslənən əsər Böyük Vətən müharibəsi (1941-1945) qəhrəmanlarının xatirəsinə həsr olunub. İki hissəli simfoniyanın ilk bölümü (Molto sostenuto) bədii surətlərin qarşılaşdırılması üzərində qurulub, ikinci bölüm (Molto moderato) 6 simfonik variasiyadan ibarətdir.

Qara Qarayevin "Birinci simfoniya-sı" bəstəkarın vəfatının ildönümü ərəfəsində, mayın

İstanbulda Qara Qarayevin "Birinci simfoniya"sının premyerası

5-də ilk dəfə Türkiyədə – İstanbulun ən böyük musiqi məkanlarından olan Cemal Reşit Rey (CRR) konsert salonunda səslənib. CRR simfonik orkestri əsəri Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş di-

rijoru, Əməkdar artist Əyyub Quliyevin idarəsi ilə ifa edib.

Əsər dinləyicilər tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb. Simfoniyanın ifasından sonra Əyyub Quliyevin dirijorluğu ilə Qara Qarayevin "Yeddi gözəl" baletindən

parça da proqramdan əlavə olaraq dinləyicilərə təqdim edilib.

Konsertin ikinci bölümündə dirijor Əyyub Quliyevin idarəsi ilə orkestr və məşhur ispan gitara ifaçısı Marko Soçias Xoakin Rodriqonun gitara və orkestr üçün musiqilərini ifa edib.

Proqramın sonunda simfonik janrın ən mürəkkəb nümunələrindən olan Klod Debüssinin "Dəniz" lövhələri səslənib və türkiyəli dinləyicilər tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, konsertdən öncə keçirilən mətbuat konfransında tanınmış dirijor və bəstəkar Murat Cem Orhan, məşhur türkiyəli musiqişünas Nasir Antep, eləcə də Əyyub Quliyev çıxış edərək Qara Qarayevin yaradıcılığı və onun "Birinci simfoniya-sı"nın yaranma tarixi barədə məlumat veriblər.

Türkiyədə "Vəqf həftəsi" keçirilir

Vicdan və mərhəmətə əsaslanan
fikirdə və işdə birlik

Mayın 9-da Ankarada hər il ənənəvi olaraq keçirilən "Vəqf həftəsi"nə start verildi. Bəstəpə Millət Konqres Mərkəzində keçirilən açılış mərasiminə Türkiyənin vitse-prezidenti Fuat Oktay, mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy, Vəqflər Baş Müdirliyinin rəhbəri Burhan Ersoy və Türkiyənin bölgələrində fəaliyyət göstərən vəqflərin təmsilçiləri qatılıbmışdı.

Öncə vəqflərin tarixinə həsr edilmiş film nümayiş etdirildi. Sonra çıxış edən Mehmet Nuri Ersoy hər il may ayının ikinci üngünü-lüyündə vəqflər həftəsinin keçirildiyini diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, builki vəqf həftəsi "Vəqf mədəniyyətində sosial siyasətlər, sosial yardımlar və paylaşma ənənəsi" mövzusunda həsr edilib və "Birdən minə" devisi ilə gerçəkləşəcək.

"Vəqf həftəsi"nin ilk dəfə 1983-cü ildə keçirildiyini xatırladan nazir vəqflər ənənəsinin əsrlər öncəyə gedib çıxdığını, vəqf mədəniyyətinin könüllü bir hərəkət olmaqla yanaşı, vicdan və mərhəmətə əsaslandığını, fikirdə və işdə birlik prinsipi ilə formalaşdığını vurğuladı: "Bu qurumlar insanın insana fayda verməsinə dəstək üçün yaradı-lıb. Yaş, cins, dil, mədəniyyət fərqli ola bilər, amma hamımız insanıq. Bu prizmadan baxdıq-da "Birdən minə" kampaniyası sosial nəticə deyil, davamlılığın ifadəsidir. Çünki yaxşılıqdan yaranan yaxşılıq var olmaqla davam edir...".

Mehmet Nuri Ersoy vəqf ideyasının İslam dəyərləri əsasında yüksəldiyini, türk mədəniyyəti ilə qaynaq-bıqarışaraq geniş bir coğrafiyada iz qoyduğunu da qeyd etdi.

Son 20 ildə vəqflərin xidmətinin daha da inkişaf etdiyini bildirən nazir məqsədlərinin cəmiyyətdə vəqf anlayışının mahiyyəti üzrə mənimsənilməsi, bu istiqamətdə fərqlilik yaradılmasıdır: "Vəqflər xidmətində əməyi keçən insanlarımızla təşəkkür edərək bildirmək istəyirdim ki, bəlkə də bu fəaliyyəti sıradan bir iş hesab edə bilərsiniz, amma əcdadlarımızdan bizə əmanət qalan xeyriyyə işlərinə verdiyiniz dəstəyin mənəvi dəyəri çox yüksəkdir. Bir uşağın sevincinə, valideynlərin təşəkkürünə layiq olan addım atırsınızsa, minlərlə həyatın xilas edilməsində sizin

də xidmətinizin olduğunu əsla unutmayın..."

Vəqflər Baş Müdirliyinin rəhbəri Burhan Ersoy görülen işlərdən danışaraq bundan qürur yox, minnətdarlıq duyduqlarını ifadə etdi.

Vitse-prezident Fuat Oktay vəqf xidmətlərinin ölkə və toplum üçün faydasından bəhs etdi.

Sonra aktiv fəaliyyəti ilə seçilən vəqf təmsilçilərinə mükafatlar təqdim edildi.

Türkiyədə "Vəqf həftəsi" mayın 15-nə qədər müxtəlif konfranslar, təqdimatlarla davam edəcək.

Mehpara Sultanova
Ankara

"Quş olsaydım"

Türkiyəli rejissorun filmi İtaliyada mükafat alıb

Roma şəhərində 5-8 may tarixində keçirilən 15-ci Beynəlxalq sosial film festivalında türkiyəli rejissor Cüneyt Işkın "Quş olsaydım" filmi mükafat qazanıb. Ekran əsəri "Ən yaxşı xarici qismətərajlı film" nominasiyası üzrə qalib olub.

İbtidai məktəbin ikinci sinif şagirdi Berfinin yenidən köçdü-yü İstanbuldakı həyatından bəhs edən film gerçək bir həyat hekayəsindən götürülüb. Qeyd edək ki, festivalın açılışında türkiyəli rejissor Ali Atayın "Ölümlü dünya" tammetrajlı bədii filmi nümayiş olunub.

"Avroviziya — 2022"nin finalında 25 ölkə yarışacaq

İtaliyanın Turin şəhərində 10-14 may tarixində keçirilən "Avroviziya – 2022"nin ilk yarımfinal gecəsində 17 ölkənin təmsilçisi çıxış edib. Çıxışlardan sonra səsvərmə keçirilib və ən çox səs toplayan 10 ölkə – Norveç, Yunanıstan, Ukrayna, Moldova, Niderland, İsveçrə, İslandiya, Litva, Portuqaliya və Ermənistan finala yüksəlib.

"Avroviziya – 2022" mahnı müsabiqəsinin ikinci yarımfinal gecəsində (12 may – Bakı vaxtına 13 may) 18 ölkə – Azərbaycan, Rumıniya, Şimali Makedoniya, Belçika, Kipr, İrlandiya, Estoniya, Avstraliya, San-Marino, Monteneqro, Polşa, Finlandiya, İsveç, Malta, İsrail, Gürcüstan, Serbiya, Çexiya təmsilçiləri səhnəyə çıxıblar.

Azərbaycan təmsilçisi Nadir Rüstəmli "Fade to black" ("Qaraya dön") mahnısını ilə çıxış edib.

Turin "PalaOlimpico" arenasında keçirilən 66-cı "Avroviziya" mahnı müsabiqəsinin hər iki yarımfinalından seçilən 20 ölkə, eləcə də Fransa, Almaniya, İspaniya, Böyük Britaniya və ev sahibi İtaliya – ümumilikdə 25 ifaçı mayın 14-dən 15-nə keçən gecə finalda yarışacaqlar.

Qeyd edək ki, 40 ölkənin iştirak etdiyi 66-cı "Avroviziya" mahnı müsabiqəsi "The Sound of Beauty" ("Gözəlliyin səsi") şüarı altında keçirilir.

Otuz beş dollara alınmışdı

2 min il yaşı olduğu
üzə çıxdı

ABŞ-da bir qadının 4 il əvvəl 35 dollara aldığı büstün 2 min il tarixi olan, Roma dövrünə aid heykəltəraşlıq nümunəsi olduğu üzə çıxıb.

Laura Young 2018-ci ildə 35 dollara aldığı büstü açıqlanmayan bir məbləğə Texasdakı San-Antonio İncəsənət Muzeyinə satıb.

Məlum olub ki, qədim tarixə malik büst ikinci Dünya müharibəsi zamanı Almaniya yoxa çıxıb. Qiymətli sənət əsərinin Almaniya qaytarılacağı bildirilir.

ABŞ-da Milli Qəhrəman Albert Aqarunova həsr olunmuş fotomüsabiqə

ABŞ-ın Minnesota ştatında fəaliyyət göstərən azərbaycanlı diasporu Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun (1969-1992) xatirəsinə həsr olunmuş "Mən Azərbaycanı hər yanda axtarıram" mövzusunda fotomüsabiqə elan edib.

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsindən bildirilib ki, Azərbaycan-Minnesota Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə 28 May – Azərbaycanın Müstəqillik Günü tədbirləri çərçivəsində keçirilən müsabiqədə 8-20 yaş arası uşaq və gənclər iştirak edə bilərlər. Mayın 28-də başa çatacaq müsabiqənin şərtlərinə əsasən, fotolar orijinal olmalıdır. Münsiflər heyəti tərəfindən müəyyən ediləcək qaliblərin adları iyunun 1-də – Beynəlxalq Uşaqların Müdafiə Günündə açıqlanacaq.

I, II və III yerləri tutan qaliblərə müvafiq olaraq 500, 300, 200 dollar pul mükafatları, bütün iştirakçılara isə sertifikatlar təqdim ediləcək.

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən uşaqlar və gənclər Azərbaycana aid olan şəkilləri azerbaijanm@gmail.com elektron ünvanına

göndərməlidirlər.

Xatırladaq ki, ötən il ABŞ-ın Nyu-York şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan-Amerika Qadın Cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə Albert Aqarunovun xatirəsinə həsr edilmiş yazı müsabiqəsi keçirilib.

Bakıda doğulan, əslən dağ yəhudi (Quba rayonunun Qırmızı Qəsəbəsi) olan tankçı kapitan Albert Aqarunov 1992-ci il mayın 8-də Şuşanın müdafiəsi zamanı qəhrəmancasına həlak olub. Ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

217 il əvvəl...

14 may 1805-ci ildə Rusiya-İran müharibəsi (1804-1813) gedirdi. Birinci Kürəkçay (indiki Goranboy rayonu ərazisi) müqaviləsi bağlanıb. Qarabağ xanlığı Rusiya imperiyasına birləşdirilib. Çar Rusiyasının Qafqaz qoşunlarının komandanı general Pavel Sisianov və Qarabağ xanı İbrahimxəlil xan tərəfindən imzalanan müqavilədə xan ailəsinə varislik əsasında Qarabağda yerli hakimiyyət vəd edilmişdi. Lakin bir il sonra (1806) İbrahimxəlil xan ailəsi ilə birlikdə rus hərbiçiləri tərəfindən qətlə yetirildi, Qarabağ xanlığı isə 1822-ci ilədək formal mövcud olduğdan sonra ləğv edildi.

210 il əvvəl...

16 may 1812-ci ildə Rusiya-Türkiyə (Osmanlı) müharibəsinin (1806-1812) yekunlarına dair Buxarest sülh müqaviləsi imzalanıb. Sülhün şərtlərinə əsasən, Bessarabiya (indiki Moldovanın bir hissəsi) Rusiyaya birləşdirilib, Türkiyə isə Valaxiya bölgəsini (Rumıniyanın bir hissəsi) əldə edərək Fransa ilə (Napoleon) ittifaqdan çıxdı. Sonuncu məqam Rusiyanın Fransa ilə müharibədə vəziyyətini qismən yaxşılaşdırdı. Saziş əsasən, Osmanlı dövləti Cənubi Qafqazın Rusiya tərəfindən işğalı ilə razılaşdığını təsdiqlədi.

102 il əvvəl...

15 may 1920-ci ildə Azərbaycan Xalq Maarif Komissarlığı respublikada dinin dövlətdən və məktəbdən ayrılması barədə dekret verib.

103 il əvvəl...

15 may 1919-cu ildə Birinci Dünya müharibəsində məğlub olmuş Türkiyəyə qarşı xarici təcavüz güclənib. Yunanıstan hərbi dəniz qüvvələri Türkiyənin İzmir şəhərini işğal edib. İzmirin işğalı 1922-ci ilin 9 sentyabrınadək davam etdi.

74 il əvvəl...

14 may 1948-ci ildə İsrail Dövləti yaranıb. BMT-nin 1947-ci ildə qəbul etdiyi 181 sayılı qətnaməyə görə, Fələstin üzərində Britaniyanın protektoratlığı ləğv edildikdən sonra orada iki dövlət – yəhudi və ərəb dövlətləri yaranmalı idi. Lakin Britaniya qoşunları çıxan gün Ben Qurionun sədrliyi ilə Yəhudi Milli Şurası birtərəfli qaydada İsrail Dövlətini yarandığını elan etdi. Mayın 15-də buna etiraz edən Misir, Transiordaniya (indiki İordaniya), Suriya və İraq İsrailə qarşı müharibəyə başladılar. Yaxın Şərqdə indiyədək sahanıqlanmayan münacişə belə alovlandı.

68 il əvvəl...

14 may 1954-cü ildə Haaqada (Niderland) keçirilən BMT konfransında "Hərbi konfliktlər zamanı mədəni abidələrin qorunması haqqında" beynəlxalq konvensiya imzalanıb.

67 il əvvəl...

15 may 1955-ci ildə İkinci Dünya müharibəsindən sonra Avstriyanın (müharibədə Almanıyanın tərəfdaşı olmuşdu) üzərinə qoyulmuş beynəlxalq hərbi-siyasi nəzarət götürülüb. SSRİ, ABŞ, Britaniya və Fransanın imzaladığı müqaviləyə əsasən, Avstriya müstəqil neytral dövlət elan olunub. Razılaşmaya əsasən, müttəfiqlərin qoşunları Avstriyanı tərk etdi və Avstriya BMT-yə qəbul edildi.

34 il əvvəl...

14 may 1988-ci ildə Əfqanıstandakı sovet hərbi kontingentinin çıxarılması başlanıb. SSRİ qoşunlarının 10 illik müdaxiləsi dövründə Əfqanıstanda gedən vətəndaş müharibəsində təxminən 500 min əfqan həlak olmuşdu. SSRİ kontingentinin itkisi, rəsmi statistikaya görə, 15 min nəfər göstərilirdi. Sovet qoşunlarının çıxarılması 1989-cu ilin əvvəlində başa çatdı.

30 il əvvəl...

14-15 may 1992-ci ildə Azərbaycanda hakimiyyət dəyişikliyi baş verib. 6 mart tarixində Ali Sovetdə istefası qəbul olunmuş Ayaz Mütəllibov mayın 14-də parlamentin qərarı ilə prezident postuna qayıtarlıb. Xocalı hadisələrini araşdıran deputat komissiyası A.Mütəllibovun günahkar olmadığını elan edəndən sonra parlament bu qərarı qəbul etmişdi. Ertəsi gün Azərbaycan Xalq Cəbhəsi hakimiyyəti ələ keçirdi. A.Mütəllibov Bakını tərk edərək Moskvaya getdi.

25 il əvvəl...

16 may 1997-ci ildə Azərbaycan Milli Məclisi "Avropada adi silahlı qüvvələr haqqında Müqavilə"nin əlavə sənədini – "Cinah sazişi"ni ratifikasiya edib. 1990-cı ildə "Varşava bloku" (SSRİ və müttəfiqləri) və NATO arasında bağlanmış müqavilənin "cinah sazişi" keçmiş SSRİ-nin adi silah (raketlər və nüvə silahı istisna olmaqla) arsenalını yeni müstəqil dövlətlər arasında kvota bəgüsünü təsbitləyirdi.

Hazırladı: V.Orxan

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279. İndeks: 0187. Qiyməti: 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. Sifariş: 1359

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. VÖEN: 9900003611. SWIFT: AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIIB33080019443300232103. VÖEN: 1300338641